«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне баланың құқықтарын қорғау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы» Қазақстан Республикасы Заңының жобасы бойынша салыстырма кесте

Р/с №	Құрылымдық бөлік	Заңнамалық актінің редакциясы	Заң жобасының редакциясы	Ұсынылып отырған өзгерістің немесе толықтырудың редакциясы	Өзгерістің немесе толықтырудың авторы және оның негіздемесі	Бас комитеттің шешімі. Негіздеме (қабыл-данбаған жағдайда)
1	2	3	4	5	6	7
1.	Заң жобасының атауы		Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне баланың құқықтарын қорғау мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы	«Қазақстан Республикасының кейбір заңнамалық актілеріне баланың құқықтарын қорғау, **білім беру, ақпарат және ақпараттандыру** мәселелері бойынша өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы»	**Депутат Д.Б. Зәкиева** Заң жобасы шеңберінде қаралып жатқан мәселелер саласының кеңеюін ескеру.	**Қабылданды**
__ (жаңа). «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» 2011 жылғы 26 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Кодексі						
2.	1-баптың – тармағы (жаңа)	**МАЗМҰНЫ** **ЖАЛПЫ БӨЛІМ** **1-бөлім. Жалпы ережелер**	**Жоқ**	Мазмұны алып тасталсын;	**Депутат Д.Б. Зәкиева** «Құқықтық актілер	**Қабылданды**

		1-тарау. Қазақстан Республикасының неке-отбасы заңнамасы **1-бап. Осы Кодексте пайдаланылатын негізгі ұғымдар** **2-бап. Қазақстан Республикасының неке-отбасы заңнамасының негіздері**			туралы» ҚР Заңының 23-бабының 3-тармағына сәйкес келтіру	
3.	1-баптың __-тармағы (жаңа) (осы Кодекстің 122-бабының 1-тармағы)	122-бап. Қорғаншылар немесе қамқоршылар 1. Мыналарды: 1) сот әрекетке қабілетсіз немесе әрекет қабілеті шектеулі деп таныған адамдарды; 2) сот ата-ана құқықтарынан айырған немесе сот ата-ана құқықтарын шектеген адамдарды; 3) өзіне Қазақстан Республикасының заңында жүктелген міндеттерді тиісінше орындамағаны үшін	**Жоқ;**	мынадай мазмұндағы жаңа __ тармақпен толықтырылсын: «__. «Неке (ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» 2011 жылғы 26 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Кодексіне: 122-баптың 1-тармағы мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын: «**Егер кәмелетке толмаған адамға**	**Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева** **Л.П. Павловец** 2020 жылдың шілдесінен бастап ықтимал асырап алушы ата-аналар психологиялық даярлық курстарынан өтуге міндетті. Алайда, жұмыс практикасы осы міндеттеменің кейбір ережелерін қайта қарау қажет екенін көрсетті. Осыған байланысты біз өгей әкелерге немесе өгей шешелерге психологиялық дайындық курстарынан өту туралы талапты алып тастауды ұсынамыз,	**Қабылданды**

		қорғаншы немесе қамқоршы міндеттерінен шеттетілген адамдарды;		**туысы, өгей әкесі (өгей шешесі) тұлғасында дереу қорғаншы немесе қамқоршы тағайындау қажет болса, олар баланы отбасына тәрбиелеуге қабылдаған кезден бастап күнтізбелік бір жыл ішінде психологиялық даярлықтан өткен жағдайда, қорғаншылық немесе қамқоршылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын органдар психологиялық даярлықтан өткізбестен қорғаншылықты немесе қамқоршылықты белгілеуге құқылы. Қорғаншы немесе қамқоршы белгіленген мерзімде психологиялық даярлықтан өтпеген жағдайда,**	өйткені олар асырап алынған балалармен бірге тұрып жатыр. Бұл түзету Қазақстан Республикасындағы Бала құқықтары жөніндегі уәкіл Аружан Саиннің қарауына ұсынылды.	

				қорғаншылық немесе қамқоршылық жөніндегі функцияларды жүзеге асыратын орган қорғаншылықтың немесе қамқоршылықтың күшін жою туралы мәселеге бастамашылық жасайды.»; *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*		
1. 2014 жылғы 3 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексі						
4.	1-баптың 1-тармағы (осы Кодекстің 85-бабының 4-бөлігі)	85-бап. Тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шараларының мазмұны және оларды қолдану мерзімдері ... 4. Кәмелетке толмаған адамның бос уақытын шектеу және оның мінез-құлқына ерекше талаптар белгілеу белгілі бір	85-бап. Тәрбиелік ықпалы бар мәжбүрлеу шараларының мазмұны және оларды қолдану мерзімдері «4. Кәмелетке толмаған адамның бос уақытын шектеу және оның мінез-құлқына ерекше талаптар белгілеу белгілі бір орындарға баруға, бос уақыттың белгілі бір,	**Заң жобасының 1-бабының 1-тармағы алып тасталсын;** *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Депутаттар Д.Б. Зәкиева Е.С. Бейсенбаев** Құқық қолдану практикасында Қылмыстық кодекстің осы бабын орындау бөлігінде қандай да бір проблемалардың болмауына байланысты осы норманы заң жобасынан алып тастау және оны қолданыстағы редакцияда	**Қабылданды**

		орындарға баруға, бос уақыттың белгілі бір нысанын, оның ішінде механикалық көлік құралын басқаруға байланысты нысанын пайдалануға тыйым салуды, тәуліктің белгілі бір уақытынан кейін үйден тыс жерде болуын, мамандандырылған мемлекеттік органның рұқсатынсыз басқа жерлерге баруын шектеуді көздеуі мүмкін. Кәмелетке толмаған адамға білім беру мекемесіне қайта оралу, оқуын жалғастыру немесе аяқтау не мамандандырылған мемлекеттік органның көмегімен жұмысқа орналасу талабы да қойылуы мүмкін. Осы тізбе толық болып табылмайды.	оның ішінде механикалық көлік құралын басқаруға байланысты нысанын пайдалануға тыйым салуды, тәуліктің белгілі бір уақытынан кейін үйден тыс жерде болуын, ішкі істер органының рұқсатынсыз басқа жерлерге баруын шектеуді көздеуі мүмкін. Кәмелетке толмаған адамға білім беру мекемесіне қайта оралу, оқуын жалғастыру немесе аяқтау не мамандандырылған мемлекеттік органның көмегімен жұмысқа орналасу талабы да қойылуы мүмкін. Осы тізбе толық болып табылмайды.».		қалдыру ұсынылады.	

2. «Әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы» 2014 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасының Кодексі

5.	1-баптың 2-тармағы *(осы Кодекстің 73-1, 73-2, 440, 684-баптары)*	73-бап. Отбасы-тұрмыстық қатынастар аясындағы құқыққа қарсы әрекеттер 1. Құқық бұзушымен отбасы-тұрмыстық қатынастардағы адамдарға сыйламаушылық көрсетіліп, былапыт сөйлеу, қорлап тиісу, кемсіту, үй тұрмысындағы заттарды бүлдіру және олардың тыныштығын бұзатын, жеке тұрғын үйде, пәтерде немесе өзге де тұрғынжайда жасалған басқа да әрекеттер, егер бұл әрекеттерде қылмыстық жазаланатын іс-әрекет белгілері болмаса, – ескерту жасауға не бес тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға әкеп соғады.	2. 2014 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне (Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 2014 ж., № 18-I, 18-II, 92-құжат; № 21, 122-құжат; № 23, 143-құжат; № 24, 145, 146-құжаттар; 2015 ж., № 1, 2-құжат; № 2, 6-құжат; № 7, 33-құжат; № 8, 44, 45-құжаттар; № 9, 46-құжат; № 10, 50-құжат; № 11, 52-құжат; № 14, 71-құжат; № 15, 78-құжат; № 16, 79-құжат; № 19-I, 101-құжат; № 19-II, 102, 103, 105-құжаттар; № 20-IV, 113-құжат; № 20-VII, 115-құжат; № 21-I, 124, 125-құжаттар; № 21-II, 130-құжат; № 21-III, 137-құжат; № 22-I, 140, 141, 143-құжаттар; № 22-II, 144, 145, 148-құжаттар; № 22-III, 149-құжат; № 22-V, 152, 156, 158-құжаттар; № 22-VI,	**2-тармақ алып тасталсын;** *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы гoдексінің 1-бабының 2-1-тармағына сәйкес;	**Қабылданды**

		2. Осы баптың бірінші бөлігінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер – он тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға әкеп соғады.. **2-1. Жоқ;** **2-2. Жоқ.** … 73-2-бап. Ұрып-соғу 1. Тән ауруына ұшыратқан, бірақ денсаулыққа жеңіл зиян келтіруге әкеп соқпаған ұрып-соғу немесе өзге де күш қолдану әрекеттерін жасау – он айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не он тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға алып келеді. 1-1. Осы баптың бірінші бөлігінде	159-құжат; № 22-VII, 161-құжат; № 23-I, 166, 169-құжаттар; № 23-II, 172-құжат; 2016 ж., № 1, 4-құжат; № 2, 9-құжат; № 6, 45-құжат; № 7-I, 49, 50-құжаттар; № 7-II, 53, 57-құжаттар; № 8-I, 62, 65-құжаттар; № 8-II, 66, 67, 68, 70, 72-құжаттар; № 12, 87-құжат; № 22, 116-құжат; № 23, 118-құжат; № 24, 124, 126, 131-құжаттар; 2017 ж., № 1-2, 3-құжат; № 9, 17, 18, 21, 22-құжаттар; № 12, 34-құжат; № 14, 49, 50, 54-құжаттар; № 15, 55-құжат; № 16, 56-құжат; № 22-III, 109-құжат; № 23-III, 111-құжат; № 23-V, 113-құжат; № 24, 114, 115-құжаттар; 2018 ж., № 1, 4-құжат; № 7-8, 22-құжат; № 9, 27-құжат; № 10, 32-құжат; № 11, 36, 37-құжаттар; № 12, 39-құжат; № 13, 41-құжат; № 14, 44-құжат; № 15, 46, 49, 50-құжаттар; № 16, 53-құжат; № 19, 62-			

		көзделген, құқық бұзушымен отбасылық-тұрмыстық қатынастарда тұратын адамға қатысты жасалған әрекеттер – ескерту жасауға немесе он тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға алып келеді. 2. Осы баптың бірінші және (немесе) 1-1-бөліктерінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер – он бес тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға алып келеді.. **2-1. Жоқ;** **2-2. Жоқ.** … 440-бап. Алкогольдік ішімдіктерді ішу немесе қоғамдық орындарға масаң күйде келу	құжат; № 22, 82-құжат; № 23, 91-құжат; № 24, 93, 94-құжаттар; 2019 ж., № 1, 2, 4-құжаттар; № 2, 6-құжат): 1) 73-1-бапта: мынадай мазмұндағы 2-1 және 2-2-бөліктермен толықтырылсын: «2-1. Осы баптың бірінші бөлігінде көзделген, кәмелетке толмаған адамға қатысты жасалған әрекеттер – жиырма айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не жиырма тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамауға алуға әкеп соғады. 2-2. Осы баптың 2-1-бөлігінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер – жиырма бес тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамауға алуға әкеп соғады.»; 2) 73-2-бапта: мынадай мазмұндағы			

		… 2. Он сегіз жасқа толмаған адамдардың қоғамдық орындарға масаң күйде келуі, сол сияқты олардың алкогольдік ішімдіктерді ішуі – ата-анасына немесе оларды алмастыратын адамдарға бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға алып келеді. … 684-бап. Соттар Мамандандырылған аудандық және оларға теңестірілген әкімшілік соттардың судьялары, осы баптың үшінші бөлігінде көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Кодекстің 73, 73-1, 73-2, 74, 76, 77, 78, 79, 80 (төртінші бөлігінде), 81 (екінші бөлігінде), 82 (екінші бөлігінде), 82-1, 85, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109,	2-1 және 2-2-бөліктермен толықтырылсын: «2-1. Осы баптың бірінші бөлігінде көзделген, кәмелетке толмаған адамға қатысты жасалған әрекеттер – он бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не он бес тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамауға алуға әкеп соғады. 2-2. Осы баптың 2-1-бөлігінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер – жиырма тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамауға алуға әкеп соғады.»; 3) 440-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын: «2. Жасы он сегізге толмаған адамдардың масаң күйде болуы, сол сияқты олардың алкогольдік ішімдіктерді ішуі – ата-анасына немесе			

		110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 139 (екінші бөлігінде), 145, 149, 150, 151 (екінші бөлігінде), 154, 156-1, 158, 159 (бірінші, екінші, үшінші, 3-1 және төртінші бөліктерінде), 160 (екінші бөлігінде), 169 (екінші, жетінші, оныншы, он бірінші, он екінші, он үшінші және он төртінші бөліктерінде), 170 (жетінші, тоғызыншы, оныншы, он бірінші және он екінші бөліктерінде), 171, 173, 174 (екінші бөлігінде), 175, 175-1, 176, 182, 189, 190 (екінші, үшінші және төртінші бөліктерінде), 193 (екінші және үшінші бөліктерінде), 200, 214, 234-1, 245, 246, 247 (7-1, тоғызыншы және он бірінші	оларды алмастыратын адамдарға бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады.»; 4) 684-бапта: бірінші бөлік мынадай редакцияда жазылсын: «1. Мамандандырылған аудандық және оларға теңестірілген әкімшілік соттардың судьялары, осы баптың үшінші бөлігінде көзделген жағдайларды қоспағанда, осы Кодекстің 73, 73-1 (бірінші, екінші және үшінші бөліктерінде), 73-2 (бірінші, екінші және үшінші бөліктерінде), 74, 75 (бірінші, екінші, бесінші және алтыншы бөліктерінде), 76, 77, 78, 79, 80 (төртінші бөлігінде), 81 (екінші бөлігінде), 82 (екінші бөлігінде), 82-1, 85, 86 (төртінші бөлігінде), 99, 100, 101, 102, 103, 104, 1 05, 106, 107, 108, 109, 11 0,111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 1			

		бөліктерінде), 251, 281 (төртінші, бесінші және алтыншы бөліктерінде), 282 (үшінші, төртінші, алтыншы, жетінші, он бірінші және он үшінші бөліктерінде), 283, 283-1, 294 (бірінші және екінші бөліктерінде), 299 (екінші бөлігінде), 312 (екінші бөлігінде), 313, 314, 316 (екінші бөлігінде), 317 (төртінші бөлігінде), 317-1 (екінші бөлігінде), 317-2 (екінші бөлігінде), 319, 320 (бірінші, екінші және үшінші бөліктерінде), 356 (он төртінші бөлігінде), 357, 360 (бірінші бөлігінде), 381-1, 382 (екінші және үшінші бөліктерінде), 383 (үшінші және төртінші бөліктерінде), 385 (екінші бөлігінде), 389, 392 (үшінші бөлігінде), 395 (екінші	21, 122, 123, 124, 125, 12 6, 139 (екінші өлігінде), 145, 149, 150, 1 51 (екінші бөлігінде), 153, 154, 156-1, 158, 159, 160 (екінші бөлігінде), 169 (екінші, жетінші, оныншы, он бірінші, он екінші, он үшінші және он төртінші бөліктерінде), 170 (жетін ші, тоғызыншы, оныншы, он бірінші және он екінші бөліктерінде), 171, 173, 1 74 (екінші бөлігінде), 175, 175-1, 176, 182, 183, 185, 187 (екінші, үшінші, төртінші және бесінші бөліктерінде), 189, 190 (екінші, үшінші және төртінші бөліктерінде), 191, 193 (екінші және үшінші бөліктерінде), 199 (екінші бөлігінде), 200, 211 (бірінші бөлігінде), 214, 216, 219, 233 (үшінші бөлігінде), 235, 236, 237, 239-1, 245, 246, 247 (алтыншы, 7-1, тоғызыншы, он бірінші			

		бөлігінде), 396 (екінші бөлігінде), 397 (төртінші бөлігінде), 398, 400 (екінші бөлігінде), 401 (алтыншы және жетінші бөліктерінде), 402 (төртінші бөлігінде), 404 (тоғызыншы бөлігінде), 407 (екінші және үшінші бөліктерінде), 409 (жетінші, 7-1 және 7-8-бөліктерінде), 415 (екінші бөлігінде), 415-1 (екінші бөлігінде), 416, 417 (бірінші және алтыншы бөліктерінде), 419 (екінші бөлігінде), 423, 424 (үшінші және бесінші бөліктерінде), 425 (екінші бөлігінде), 426 (екінші, үшінші және төртінші бөліктерінде), 427, 433 (екінші бөлігінде), 434, 436, 439, 440 (үшінші бөлігінде), 443 (екінші бөлігінде), 444 (бірінші	бөліктерінде), 251, 252 (екінші бөлігінде), 281 (төртінші, бесінші және алтыншы бөліктерінде), 282 (үшін ші, төртінші, алтыншы, жетінші, он бірінші және он үшінші бөліктерінде), 283, 283-1 (бесінші және алтыншы бөліктерінде), 294 (бірін ші және екінші бөліктерінде), 299 (екінші бөлігінде), 310, 311, 312 (екінші бөлігінде), 313, 314, 316 (екінші бөлігінде), 317 (төртінші бөлігінде), 317-1 (екінші бөлігінде), 317-2 (екінші бөлігінде), 319, 320 (бірінші, екінші және үшінші бөліктерінде), 326 (үшінші және төртінші бөліктерінде), 333 (екінші бөлігінде), 356 (он төртінші бөлігінде), 357, 360 (бірі нші бөлігінде), 381-1, 382 (екінші және үшінші бөліктерінде), 383 (үшінші және төртінші бөліктерінде), 385			

		бөлігінде), 445, 445-1, 446, 449 (екінші және үшінші бөліктерінде), 450 (екінші бөлігінде), 451 (бірінші, екінші және үшінші бөліктерінде), 452 (үшінші және төртінші бөліктерінде), 453, 456-1, 461, 462, 463, 465, 476, 477, 478, 479, 480 (екінші бөлігінде), 481, 482, 483, 488, 489 (екінші, үшінші, төртінші, бесінші, алтыншы, жетінші және сегізінші бөліктерінде), 489-1, 490, 495 (екінші бөлігінде), 496 (екінші және үшінші бөліктерінде), 498, 506, 507, 508, 510 (төртінші бөлігінде), 512 (екінші бөлігінде), 513 (екінші бөлігінде), 514 (екінші бөлігінде), 516, 517 (екінші, төртінші, бесінші, алтыншы және жетінші бөліктерінде),	(екінші бөлігінде), 389, 392 (үшінші бөлігінде), 395 (екінші бөлігінде), 396 (екінші бөлігінде), 397 (төртінші бөлігінде), 398, 399 (екінші және үшінші бөліктерінде), 400 (екінші бөлігінде), 401 (алтыншы және жетінші бөліктерінде), 402 (төртінші бөлігінде), 404 (тоғызыншы бөлігінде), 407 (екінші және үшінші бөліктерінде), 409 (жетінші және 7-1-бөліктерінде), 410-1, 413, 413-1, 414, 415 (екінші бөлігінде), 415-1 (екінші бөлігінде), 416, 417 (бірі нші және алтыншы бөліктерінде), 419 (екінші бөлігінде), 422, 423 (екінші бөлігінде), 424 (үшінші және бесінші бөліктерінде), 425 (екінш і бөлігінде), 426 (екінші, үшінші және төртінші бөліктерінде), 427, 433 (е кінші бөлігінде), 434, 436, 439, 440 (төртін			

		528 (1-1-бөлігінде), 532 (екінші бөлігінде), 543 (1-1, үшінші және төртінші бөліктерінде), 544, 545, 548 (екінші бөлігінде), 549, 550, 552 (екінші бөлігінде), 563 (екінші бөлігінде), 564 (бесінші бөлігінде), 569 (бірінші, екінші және төртінші бөліктерінде), 590 (төртінші бөлігінде), 596 (үшінші бөлігінде), 603 (бірінші және екінші бөліктерінде), 606 (екінші бөлігінде), 607 (екінші бөлігінде), 608, 610, 611 (екінші және үшінші бөліктерінде), 612 (үшінші және 4-1-бөліктерінде), 613 (үшінші, төртінші, бесінші, тоғызыншы, оныншы және он бірінші бөліктерінде), 615 (төртінші бөлігінде), 618, 621 (үшінші бөлігінде),	ші және бесінші бөліктерінде), 443 (екінші бөлігінде), 444 (бірінші бөлігінде), 445, 445-1, 446, 449 (екінші және үшінші бөліктерінде), 450, 451 (б ірінші, екінші және үшінші бөліктерінде), 452 (үшінші және төртінші бөліктерінде), 453, 456-1, 460-1 (екінші және үшінші бөліктерінде), 461, 462, 463, 464 (екінші бөлігінде), 465, 469 (екінші бөлігінде), 470 (екінші бөлігінде), 476, 477, 478, 479, 480, 4 81, 482, 483, 488, 489 (екі нші, үшінші, төртінші, бесінші, алтыншы, жетінші және сегізінші бөліктерінде), 489-1, 490, 495 (екінші бөлігінде), 496 (екінші және үшінші бөліктерінде), 498, 506, 507, 508, 509, 510 (төртінші бөлігінде), 512 (екінші бөлігінде), 513 (екінші бөлігінде), 514 (екінші бөлігінде),			

		637 (сегізінші, тоғызыншы, оныншы және он үшінші бөліктерінде), 638 (екінші бөлігінде), 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681-баптарында көзделген әкімшілік құқық бұзушылықтар туралы істерді қарайды.	516, 517 (екінші, төртінші, бесінші, алтыншы және жетінші бөліктерінде), 528 (1-1-бөлігінде), 532 (екінші бөлігінде), 543 (бірінші, 1-1 және үшінші бөліктерінде), 544, 545, 548 (екінші бөлігінде), 549, 550, 552 (екінші бөлігінде), 563 (екінші бөлігінде), 564 (бесінші бөлігінде), 569 (бірінші, екінші және төртінші бөліктерінде), 583 (екінші бөлігінде), 590 (төртінші бөлігінде), 596 (үшінші және бесінші бөліктерінде), 603 (бірінші және екінші бөліктерінде), 604 (екінш і бөлігінде), 605 (екінші бөлігінде), 606 (екінші бөлігінде), 607 (екінші бөлігінде), 608, 610, 611 (екінші және үшінші бөліктерінде), 613 (екінш і, үшінші, 3-1, төртінші, бесінші, алтыншы, жетінші, сегізінші, тоғызыншы, оныншы және он бірінші бөліктерінде), 615 (төрті			

			нші бөлігінде), 618, 621 (үшінші бөлігінде), 637 (сегізінші, тоғызыншы, оныншы және он үшінші бөліктерінде), 638 (екінші бөлігінде), 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 664, 665, 666, 667, 668,669, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681-баптарында көзделген әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарайды.»; 5) 684 бабтың екінші бөлігінің 2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын: «2) осы Кодекстің **73-1 (2-1 және 2-2-бөліктерінде), 73-2 (2-1 және 2-2-бөліктерінде)** 127, 127-1, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 430 (екінші бөлігінде), 663-баптарында көзделген әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарайды.».			

3. 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексі						
6.	1-баптың 3-тармағы	31-бап. Еңбек шартын жасасуға жол берілетін жас мөлшері ... 2. Еңбек шарты: ... 3) кинематография ұйымдарында, театрларда, театр және концерт ұйымдарында, циркте денсаулығына және имандылық тұрғысынан дамуына нұқсан келтірмей, шығармалар жасауға және (немесе) орындауға қатысу үшін осы тармақтың 2) тармақшасында айқындалған талаптарды сақтай отырып, он төрт жасқа толмаған адамдармен еңбек шарты жасалуы мүмкін.	3. 2015 жылғы 23 қарашадағы Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне (Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 2015 ж., № 22-IV, 151-құжат; 2016 ж., № 7-I, 49-құжат; 2017 ж., № 11, 29-құжат; № 12, 34-құжат; № 13, 45-құжат; № 20, 96-құжат; 2018 ж., № 1, 4-құжат; № 7-8, 22-құжат; № 10, 32-құжат; № 14, 42-құжат; № 15, 47, 48-құжаттар; 2019 ж., № 15-16, 67-құжат): 1) 31-баптың екнші бөлігінің 3) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын: «3) кинематография ұйымдарында, театрларда, театр және концерт ұйымдарында, циркте, **дене шынықтыру және**	**Заң жобасының 1-бабының 3-тармағы алып тасталсын.**	**Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева** **Е.С. Бейсенбаев** Заң жобасының 3-тармағын алып тастау ұсынылады, өйткені Қазақстан Республикасы 2000 жылы ратификациялаған «Жұмысқа қабылдау үшін ең төменгі жас туралы конвенцияны бекіту туралы» Халықаралық Еңбек Ұйымының № 138 конвенциясына сәйкес жалдамалы немесе басқа жұмысқа қабылдаудың ең төменгі жасы он төрт жасты құрайды деп көзделеді. Оған **балалардың көркемдік қойылымдарға қатысу** жағдайлары кірмейді, ал дене шынықтыру және спорт саласындағы іс-шаралар әрдайым көркемдік қойылымдарға кіре бермейді.	**Қабылданды**

			спортта денсаулығына және имандылық тұрғысынан дамуына нұқсан келтірмей, шығармалар жасауға және (немесе) орындауға қатысу үшін осы тармақтың 2) тармақшасында айқындалған талаптарды сақтай отырып, он төрт жасқа толмаған адамдармен еңбек шарты жасалуы мүмкін.».			
__ (жаңа). «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» 2020 жылғы 7 шілдедегі Қазақстан Республикасының Кодексі						
7.	Заң жобасының 1-бабының ___ тармағы (жаңа) (осы Кодекстің 12-бабы 2-тармағының 6) тармақшас	**12-бап. Облыстардың, республикалық маңызы бар қалалардың және астананың жергілікті өкілді және атқарушы органдарының құзыреті** **...** 2. Облыстардың, республикалық маңызы бар	**Жоқ**	Заң жобасы мынадай мазмұндағы __-тармақпен толықтырылсын: «__. 2020 жылғы 7 шілдедегі «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Қазақстан Республикасының Кодексіне: «__) 12-баптың 2-тармағы мынадай	**Депутаттар** **Ж. Нұрманбетова** **Д.Б. Зәкиева** **Е.С. Бейсенбаев** **Ә.М. Әбсеметова** балаларды оңалту орталықтары бойынша мәселені бекіту, ерекше қажеттіліктері бар балалар (оның ішінде БЦП бар балалар) үшін тұрақты оңалтуға қолжетімділікті кеңейту мақсатында.	**Қабылданды** .

	ы)	қалалардың және астананың жергілікті атқарушы органдары: ... 6) денсаулық сақтау ресурстарын тиімді жоспарлау мен пайдалануды қамтамасыз етеді; 6-1) жоқ;		мазмұндағы 6-1) тармақшамен толықтырылсын: **«6-1) медициналық оңалту көрсетуді ұйымдастыру стандартына, медициналық көмек көрсету қағидаларына сәйкес оңалту қызметтерін көрсету мақсатында республикалық және облыстық маңызы бар қалаларда, астанада, сондай-ақ аудан орталықтарында, оның ішінде осы елді мекендердің денсаулық сақтау субъектілерінің қолданыстағы инфрақұрылым объектілерінде мүмкіндігі шектеулі балаларға арналған медициналық оңалту орталықтарын (бөлімшелерін) құрады;»;** *(Тармақтардың кейіннен*		

				нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		
__ (жаңа). «Тұрғын үй қатынастары туралы» 1997 жылғы 16 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңы						
8.	1-баптың _- тармағы (жаңа) (осы Заңның 71-бабының 1-тармағы)	71-бап. Мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғын үй немесе жеке тұрғын үй қорынан жергілікті атқарушы орган жалдаған тұрғын үй беруге болатын Қазақстан Республикасының азаматтарын есепке алу ... Жетім балалардың, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалардың заңды өкілдері жетім балалар, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар білім беру ұйымына, медициналық немесе басқа да ұйымға келіп түскен күннен бастап	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа__-тармақпен толықтырылсын: «__. «Тұрғын үй қатынастары туралы» 1997 жылғы 16 сәуірдегі Қазақстан Республикасының Заңына: «71-баптың 1-тармағының төртінші абзацында: «**алты ай**» деген сөздер «**үш ай**» деген сөздермен ауыстырылсын; *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Депутаттар Ж. Нұрманбетова Д.Б. Зәкиева Ә. Әбсеметова** Мұндай өзгеріс осы санаттағы балаларды мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғын үй алуға мұқтаж ретінде есепке қою процесін жеделдетуге мүмкіндік береді. Балалардың құқықтарын қорғау саласындағы уәкілетті органның деректері бойынша практикалық өмірде қажетті құжаттаманы жинау үшін үш ай жеткілікті. Осыған байланысты жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларды есепке қоюдың белгіленген мерзімін үш айға дейін қысқартуға	**Қабылданды** .

		немесе осындай балаларға қорғаншылық немесе қамқоршылық белгіленген күннен бастап не патронат тәрбиешімен шарт жасасқан күннен бастап **алты ай** ішінде баланы тұрғын үй алу үшін жергілікті атқарушы органда есепке қоюға міндетті.			болады деп санаймыз. Осы санаттағы балалардың тұрғын үйге құқықтарын қамтамасыз ету бойынша қорғаншылардың, патронаттық тәрбиешілердің, асырап алушы ата-аналардың, мемлекеттік қамқоршылардың міндеттерін нақтылау мақсатында.	
«Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» 1999 жылғы 23 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы						
9.	1-баптың __-тармағы (жаңа) Осы Заңның 4-3-бабы	4-3-бап. Уәкілетті органның құзыреті Уәкілетті орган: ... **7-4) жоқ** **7-5) жоқ** **7-6) жоқ**	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа _-тармақпен толықтырылсын: «_. «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» 1999 жылғы 23 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: 4-3-бап мынадай мазмұндағы 7-4), 7-5) және 7-6) тармақшалармен толықтырылсын:	**Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева,** **А.Ә. Сарым** **Ю.В. Кучинская** «Байланыс туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 41-1-бабына сәйкес келтіру және ақпарат саласындағы уәкілетті органның таратылуына Қазақстан Республикасының заңдарында немесе заңды күшіне енген сот	**Қабылданды**

				«7-4) таратылуына Қазақстан Республикасының заңдарында немесе заңды күшіне енген сот актілерінде тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған ақпарат орналастырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Бас Прокуроры немесе оның орынбасарлары уәкілетті органға енгізген ұсынумен, сондай-ақ уәкілетті органның нұсқамасымен қолжетімділігі уақытша тоқтатыла тұрған интернет-ресурстарды есепке алудың бірыңғай тізілімін жүргізеді; **7-5) таратылуына Қазақстан Республикасының заңдарында немесе заңды күшіне енген сот актілерінде тыйым салынған**	актілерінде таратуға тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған, сондай-ақ қолжетімділігі уақытша тоқтатыла тұрған ақпаратпен жұмысының ашықтығы мақсатында.	

				немесе өзгеше түрде шектеу қойылған ақпарат орналастырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Бас Прокуроры немесе оның орынбасарлары уәкілетті органға енгізген ұсынумен, сондай-ақ уәкілетті органның нұсқамасымен қолжетімділігі уақытша тоқтатыла тұрған интернет-ресурстарды есепке алудың бірыңғай тізілімін жүргізу мәселелері бойынша уәкілетті органның мемлекеттік органдармен өзара іс-қимыл жасау тәртібін айқындайды; **7-6) тыйым салынған ақпаратқа қол жеткізуді шектеу, таратылуына Қазақстан Республикасының заңдарында немесе заңды күшіне енген**		

				сот актілерінде тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған ақпарат орналастырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Бас Прокуроры немесе оның орынбасарлары уәкілетті органға енгізген ұсынумен, сондай-ақ уәкілетті органның нұсқамасымен қолжетімділігі уақытша тоқтатыла тұрған интернет-ресурстарға қол жеткізуді тоқтата тұру және қайта бастау тәртібін айқындайды;»;»; *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*		
10.	1-баптың _- тармағы (жаңа)	**Жоқ**	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа _- тармақпен толықтырылсын: «_. «Бұқаралық	**Депутат Д.Б. Зәкиева** Азаматтардың не өздеріне қатысты	**Қабылданды**

				ақпарат құралдары туралы» 1999 жылғы 23 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: мынадай мазмұндағы 18-4-баппен толықтырылсын: **«18-4-бап. Интернет-ресурстардағы балаға қатысты кибербуллинг фактілерін қарау мәселелері бойынша өтініштер** **1. Балаға қатысты кибербуллинг фактілері анықталған жағдайда, азамат не баланың заңды өкілі құқыққа қарсы әрекеттер орын алған интернет-ресурстың атауын көрсете отырып, балаға қатысты жасалып жатқан кибербуллинг фактілері туралы уәкілетті органға жазбаша түрде немесе электрондық құжат**	кибербуллинг фактілері жасалатын кәмелетке толмағандардың заңды өкілдерінің өтініштерін қараудың оңайлатылған рәсімін белгілеу мақсатында «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» ҚРЗ 4-тарауы 18-4-баппен толықтыру	

				нысанында өтініш жасауға құқылы. **Жазбаша түрде немесе электрондық құжат нысанында берілген өтініштер қол қойылып жіберіледі және (немесе) электрондық цифрлық қолтаңба арқылы куәландырылады.** **Балаға қатысты кибербуллинг фактілері бойынша өтінішке жауап ол келіп түскен күннен бастап үш жұмыс күні ішінде мемлекеттік тілде немесе өтініш жасалған тілде ұсынылады.** **Сұратылатын ақпарат бірнеше ақпарат иеленушінің құзыретіне кіретін және өтінішке жауап беру кезінде өзге ақпарат иеленушілерден ақпарат алу талап етілетін жағдайларда, уәкілетті органның**		

				басшысы қарау мерзімін күнтізбелік он бес күннен аспайтын мерзімге бір рет ұзартуы мүмкін, ал өтініш берушіге қарау мерзімі ұзартылған кезден бастап екі жұмыс күні ішінде хабарланады. **2. Егер өтініш мазмұнында балаға қатысты кибербуллинг фактілері жасалып жатқан интернет-ресурс көрсетілмесе, өтінішті қараудан бас тартылады.** **3. Кибербуллинг фактілері бойынша азамат не баланың заңды өкілі өтінішіне жауап ұсынбағаны немесе уақтылы ұсынбағаны үшін уәкілетті органның лауазымды адамдары Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген жауаптылықта**		

				болады. **4. Өтінішті қараудан бас тартуға азамат не баланың заңды өкілі Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шағым жасай алады.** **Ескертпе. Осы баптың мақсатында кибербуллинг деп интернет-ресурс пайдаланыла отырып балаға қатысты қорлау сипатындағы жүйелі (екі және одан көп) әрекеттер, баланы қудалау және (немесе) қорқыту, оның ішінде қандай да бір әрекетті жасауға немесе жасаудан бас тартуға мәжбүрлеуге бағытталған әрекеттер түсініледі.»;** *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*		
4. «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» 2002 жылғы 8 тамыздағы						

Қазақстан Республикасының Заңы						
11.	1-баптың 4-тармағы-ның 1) тармақ-шасы (осы Заңның 1-бабы)	1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар Осы Заңда мынандай негізгі ұғымдар пайдаланылады: … **16) жоқ;**	1) 1-бап мынадай мазмұндағы 16) тармақшамен толықтырылсын: «16) кемсітушілік - баланың құқықтарын кез келген шектеу немесе нұқсан келтіру, сондай-ақ оның қадір-қасиетін әлеуметтік шығу тегі мен мүліктік жағдайына, нәсіліне, терісінің түсіне, жынысына, тіліне, дінге көзқарасына, саяси немесе өзге де нанымына, ұлттық, этникалық немесе әлеуметтік шығу тегіне, баланың, оның ата-анасының немесе заңды қамқоршыларының денсаулығы мен туының жай-күйіне, тұрғылықты жеріне қатысты себептер немесе кез келген өзге де мән-жайлар бойынша төмендету.»;	**4-тармақта:** **1) тармақша алып тасталсын.** *<u>(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)</u>*	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** **Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева,** **Л.П. Павловец** Кемсітушілік – адамға теріс немесе біржақты көзқарас немесе қандай да бір белгінің болуы негізінде оның белгілі бір құқықтарынан айыру. Қазақстан Республикасы Конституциясының 12-бабының 2-тармағы бойынша адам құқықтары мен бостандықтары әркімге тумысынан жазылған, олар абсолютті деп танылады, олардан ешкім айыра алмайды. Одан әрі 14-баптың 2-тармағы «Тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне байланысты немесе кез келген өзге жағдаяттар бойынша ешкімді ешқандай	**Қабылданды**

					кемсітуге болмайды.». Қандай да бір кемсітушілікке жол бермеу мәселелері елдің Негізгі Заңына салынған. Конституциялық Кеңес осы конституциялық нормаға түсіндірме берді. ҚР Конституциялық Кеңесінің 2001 жылғы 9 шілдедегі № 11 қаулысында «...байланысты ешкімді ешқандай кемсітуге болмайтыны туралы Конституцияның 14-бабы 2-тармағының ережесі» деп себептеріне тізбелейді. Кемсіту тікелей және жанама болады. Қазақстанның Қылмыстық кодексі Қазақстанның Қылмыстық кодексі кемсітушіліктің қандай да бір түрін жасау және «145-бап. Адамның және азаматтың тең құқықтылығын бұзу» ҚР ҚК 145-б бойынша кемсітушілік жасағаны үшін қылмыстық жазалау мәселелерін реттейді, оның 1-бөлігінде «Адамның (азаматтың) құқықтары мен	

					бостандықтарын тегіне, әлеуметтік, лауазымдық немесе мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне, қоғамдық бірлестіктерге қатыстылығына байланысты себептермен немесе кез келген өзге де мән-жайлар бойынша тікелей немесе жанама шектеу –» деп жазылса, одан әрі санциясы жазылған. Конституцияда бар және кез келген кемсітушілік үшін жазалау бөлігінде Қылмыстық кодекспен реттелетін нәрсені Заңға жазып қоюдың қажеті жоқ. Әзірлеушілердің «кемсітушілік» ұғымына «баланың құқықтарын кез келген шектеуді немесе нұқсан келтіруді» енгізу ниеті «Неке(ерлі-зайыптылық) және отбасы туралы» Кодекске қайшы келеді, өйткені бұл ұғымға ата-анасы немесе заңды өкілдері (қорғаншылары)	

					кіріп кетеді, ал Кодекс бойынша ата-аналары өз балаларына қатысты тең құқықтар мен міндеттерді иеленеді және пайдаланады. Осылайша, ата-аналарының өз балаларын тәрбиелеудің құралдары мен әдістерін таңдау құқығы бар. Бірақ, ата-аналар тарапынан қатыгез, қорлайтын немесе дөрекі қарым-қатынас болмауы тиіс деген ескертпесі бар, сондай-ақ баланың мүдделерін қорғау кезінде оның пікірі ескерілуі тиіс. Кодексте балаға өз пікірін, мүліктік құқықтарын, өзінің құқықтары мен заңды мүдделерін қорғау құқығын білдіруге құқық беретін баптар бар. Кәмелетке толмаған балаға дінге, саяси және өзге де наным-сенімге еркін қарау құқығын бере отырып, әзірлеуші ата-аналардың өз балаларының жалған діни ілімдердің және деструктивті діни идеялардың ықпалына түсіп	

					кетпеуіне ықпал ету немесе жол бермеу құқығынан айырып отыр. Бұл саяси көзқарасын білдіруге де қатысты, өйткені кәмелетке толмаған бала санасы қалыптасып болмағандықтан, жалған саяси идеялар мен үндеулердің ықпалына түсуі мүмкін. Ата-аналардың мұндай әрекеттердің жолын кесу әрекеттері "баланың құқықтарын кез келген шектеу немесе нұқсан келтіру" ұғымының аясына жатады, бұл ата-аналар тарапынан кемсітушілік көріністері болып табылады. Қазақстан Республикасы Конституциясының 14-бабының 2-тармағына сәйкес тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты жеріне байланысты немесе кез келген өзге жағдаяттар бойынша ешкімді ешқандай	

					кемсітуге болмайды. Сондай-ақ, «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабының 1-тармағында Қазақстан Республикасының балалар мүддесін көздейтін мемлекеттік саясатының мақсаттары балалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз ету, оларды кемсітушілікке жол бермеу болып табылатыны көзделген.	
12.	1-баптың 4-тармағы 1) тармақшасының төртінші абзацы (жаңа) (осы Заңның 1-бабы)	1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар Осы Заңда мынандай негізгі ұғымдар пайдаланылады: … **__) Жоқ;**	Жоқ	1-баптың 4-тармағы мынадай мазмұндағы жаңа ___ төртінші абзацпен толықтырылсын: 1-бап мынадай мазмұндағы __) тармақшамен толықтырылсын: **«__) баланы жәбірлеу (буллинг) - қорлау сипатындағы жүйелі (екі және одан көп) әрекеттер, кудалау және (немесе)**	**Депутаттар Д.Б. Зәкиева Е.С. Бейсенбаев Қ.Ж. Иса** Буллинг (жәбірлеу) ұғымын енгізу мақсатында. Бұл түзету Мемлекет басшысының 2020 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі Жалпыұлттық іс-шаралар жоспарының 128-тармағын (азаматтарды, әсіресе	**Қабылданды**

				қорқыту, оның ішінде қандай да бір әрекетті жасауға немесе жасаудан бас тартуға мәжбүрлеуге бағытталған әрекеттер, сол сияқты жария түрде немесе бұқаралық ақпарат құралдары және (немесе) телекоммуникация желілері пайдаланыла отырып жасалған дәл сол әрекеттер (кибербуллинг);»; *(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	балаларды кибербуллингтен қорғау жөнінде заңнамалық шаралар қабылдау) іске асыруға бағытталған. ӘҚБК-ге түзетулермен үйлестіру мақсатында.	
13.	1-баптың 4-тармағы-ның 2) тармақ-шасы (осы Заңның 1-бабы)	**Жоқ;**	2) мынадай мазмұндағы 5-1-баппен толықтырылсын: «5-1-бап. Балаларды кемсітуге тыйым салу 1. Балаларды (кәмелетке толмағандарды) нәсілі, терісінің түсі, жынысы, тілі, діні, ұлттық немесе әлеуметтік шығу тегі, мүліктік жағдайы,	**4-тармақта:** **2) тармақша алып тасталсын;** *(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Қазақстан Республикасы Конституциясының 14-бабының 2-тармағына сәйкес тегіне, әлеуметтік, лауазымдық және мүліктік жағдайына, жынысына, нәсіліне, ұлтына, тіліне, дінге көзқарасына, нанымына, тұрғылықты	**Қабылданды**

			денсаулығының жай-күйі белгілері, сондай-ақ кез келген өзге де белгілері бойынша кемсітуге жол берілмейді.»;		жеріне байланысты немесе кез келген өзге жағдаяттар бойынша **ешкімді ешқандай кемсітуге болмайды**. Сондай-ақ, «Қазақстан Республикасындағы баланың құқықтары туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 6-бабының 1-тармағында Қазақстан Республикасының балалар мүддесін көздейтін мемлекеттік саясатының мақсаттары балалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз ету, **оларды кемсітушілікке жол бермеу** болып табылатыны көзделген.	
14.	1-баптың 4-тармағының ___) тармақшасы (Заңның 10-бабының 2-	10-бап. Баланың өмір сүруге, жеке басының бостандығына, қадір-қасиетіне және жеке өміріне қол сұғылмауға құқығы ... 2. Мемлекет баланың жеке басына ешкімнің тиіспеуін	Жоқ	4-тармақ мынадай мазмұндағы жаңа __) тармақшамен толықтырылсын: «10-баптың 2-тармағындағы «**оны тәнін және (немесе) жанын жәбірлеуден, адамдық қадір-қасиетін қатыгездікпен,**	**Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева** **Е.С. Бейсенбаев** Баланың буллингтен (жәбірлеуден) қорғану құқығын енгізу мақсатында.	**Қабылданды**

	тармағы)	қамтамасыз етеді, **оны тәнін және (немесе) жанын жәбірлеуден, адамдық қадір-қасиетін қатыгездікпен, дөрекілікпен қорлаудан, кемсітуден,** жыныстық қатынас сипатындағы әрекеттерден, баланы **қылмыстық іс-әрекетке** және қоғамға жат әрекеттер жасауға тартудан, және оны адам мен азаматтың Қазақстан Республикасының Конституциясында бекітілген құқықтары мен бостандығына қысым жасаудың өзге де түрлерінен қорғауды жүзеге асырады.		**дөрекілікпен қорлаудан, кемсітуден,**» деген сөздер «**оны физикалық және (немесе) психикалық күш көрсетуден, адамның қадір-қасиетіне қатыгездікпен, дөрекілікпен қараудан немесе оны қорлаудан, баланы жәбірлеуден (буллингтен),**» деген сөздермен ауыстырылсын; *<u>(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)</u>*		
15.	1-баптың 4-тармағының 3) тармақшас	14-бап. Баланың тұрғын үйге құқығы ... 2. Білім беру ұйымдарындағы,	3) 14-баптың 2-тармағы мынадай редакцияда жазылсын: «2. Білім беру ұйымдарындағы,	4-тармақтың 3) тармақшасы **алып тасталсын;** *<u>(Тармақшалардың кейіннен</u>*	**Депутаттар Д.Б.Закиева, Ә.М. Әбсеметова, Е.С. Бейсенбаев, Қ.Ж. Иса,**	**Қабылданды**

	ы (Заңның 14-бабы 2-тармағының бірінші абзацы)	медициналық және басқа да ұйымдардағы, оның ішінде қоғамнан уақытша оқшаулауды қамтамасыз ететін ұйымдардағы, қорғаншылықтағы немесе қамқоршылықтағы, патронаттық тәрбиедегі жетім бала, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған бала тұрғын үйге меншік құқығын немесе тұрғын үйді пайдалану құқығын сақтайды, ал құқығы болмаған жағдайда олардың Қазақстан Республикасының тұрғын үй заңнамасына сәйкес тұрғын үй алуға құқығы бар.	медициналық және басқа да ұйымдардағы, оның ішінде қоғамнан уақытша оқшаулауды қамтамасыз ететін ұйымдардағы, қорғаншылықтағы немесе қамқоршылықтағы, патронаттық тәрбиедегі жетім бала, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған бала тұрғын үйге меншік құқығын немесе тұрғын үйді пайдалану құқығын сақтайды, ал құқығы болмаған жағдайда олардың Қазақстан Республикасының тұрғын үй заңнамасына сәйкес тұрғын үй алуға бірінші кезекте құқығы бар.»;	*нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Г.А. Нұрымова,** **Б.К. Тлеухан,** **Ф.Ә. Қаратаев,** **Н.Р. Раззақ,** **И.В. Смирнова,** **З.Б. Сүлейменова,** **Е.В. Смышляева,** **Г.З. Құлахметов,** **Г.Г. Шиповских** «Тұрғын үй қатынастары туралы» ҚР Заңының 74-бабының 4-тармағына сәйкес жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға мемлекеттік тұрғын үй қорынан тұрғынжай немесе жеке тұрғын үй қорынан жергілікті атқарушы орган жалдаған тұрғынжай алуға бірінші кезекте құқық берілген. Сондай-ақ «Баланың құқықтары туралы» ҚР Заңының 14-бабында ҚР тұрғын үй заңнамасына сәйкес тұрғынжай алу құқығы көрсетілген және «бірінші кезекте» деген сөзді енгізу тұрғынжай алу үшін есепке қою тәртібінің	

					өзгеруіне әкеп соқпайды.	
16.	1-баптың 4-тармағының 4) тармақшасы (осы Заңның 24-бабы)	24-бап. Ата-анасының баланы тәрбиелеу, күтіп-бағу және асырау жөніндегі міндеті 1. Ата-анасы немесе басқа да заңды өкілдері баланың жан-жақты дамуы үшін қажетті өмір сүру жағдайын жасауға міндетті. 2. Ата-анасы баланы тәрбиелеуге, оны күтіп-бағуды жүзеге асыруға, материалдық жағынан қолдап, оның әл-ауқатына қамқорлық жасауға, тұрғын үймен қамтамасыз етуге міндетті.	4) 24-бап мынадай редакцияда жазылсын: «24-бап. Ата-анасының баланы тәрбиелеу, күтіп-бағу және асырау жөніндегі міндеті 1. Ата-анасының немесе басқа да заңды өкілдерінің баланы тәрбиелеу, күтіп-бағу және асырау бойынша мынадай міндеттері бар: 1) өз қабілеттері мен қаржылай мүмкіндіктері шегінде баланың жан-жақты дамуы үшін қажетті өмір сүру жағдайларын жасау; 2) баланы тәрбиелеу, күтіп-бағу, материалдық жағынан асырау, оның әл-ауқаты туралы қамқорлық жасау, тұрғын жаймен қамтамасыз ету; 3) 12 жасқа толмаған балаларды қараусыз (оның ішінде көшеде, үйде, көлік құралының салонында), 14 жасқа	**1-баптың 4-тармағының 4) тармақшасы алып тасталсын.** *(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева** **Л.П. Павловец** Халықаралық актілер мен заңдардың қайталануына орай заңды өкілдердің қазіргі бар міндеттерін бір заңда біріктіру орынды емес. Сондай-ақ ұсынылып отырған түзету оларды жауапқа тарту үшін ата-аналар тарапынан құқыққа қарсы әрекетті саралау процесін оңайлатпайды. Заңды өкілдің міндеттерін орындамағаны үшін заңнамада жауапкершілік (ата-ана құқықтарын алу, шектеу және айыру, оның ішінде әкімшілік (127-бап) және қылмыстық жауапкершілік (119, 140 және т.б.) көзделеді.	**Қабылданды**

			толмағандарды жаппай шомылу орындарында қалдырмау; 4) өз балаларының қайыршылықпен, қаңғыбастықпен айналысуына, балалардың заңнамада тыйым салынған заттарды білім беру ұйымдарында алып баруына және пайдалануына жол бермеу; 5) балаларды баланың денсаулығына зиян келтіретін қауіпті және ауыр жұмыстарға тартпау; 6) 16 жасқа толмаған өз балаларының техникалық құрылысжайлардың аумағында, тұрғын және өнеркәсіптік ғимараттардың жертөлелерінде, шатырларында, кәсіпорындар мен мекемелерде, басқа ұйымдарда, жанатын материалдармен сауда жасайтын нүктелердің			

			аумақтарында, вокзалдардың, әуежайлар мен автовокзалдардың аумағында кәмелетке толған адамдарсыз жүруіне жол бермеу; 7) өз балаларының порнографияны, зорлық-зомбылықты, экстремизм мен терроризмді қамтитын электрондық және қағаз жеткізгіштегі материалдарды көруіне, оқуына және таратуына жол бермеу; 8) өз балаларының педагог қызметкерлердің ар-намысы мен қадір-қасиетін қорлауына жол бермеу; 9) өз балаларының Білім беру ұйымының ішкі тәртібінің үлгілік қағидаларында және білім беру ұйымының Жарғысында белгіленген талаптарды сақтауын қамтамасыз ету; 10) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де міндеттерді			

			орындау.».			
17.	1-баптың 4-тармағының __) тармақшасы (жаңа) (осы Заңның 30-б. 1-т. 10-б.)	30-бап. Баланың құқықтарын қорғау жөніндегі функцияны жүзеге асыратын ұйымдар 1. Туғаннан үш жасқа дейінгі жетім балаларға, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға, туғаннан төрт жасқа дейінгі психикасының және дене бітімінің дамуында кемістігі бар балаларға арналған, баладан бас тарту қаупі бар отбасыларды психологиялық-педагогикалық қолдауды жүзеге асыратын денсаулық сақтау ұйымдарына туғаннан үш (төрт) жасқа дейінгі жетім балалар мен ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар қабылданады.	**Жоқ;**	1-баптың 4-тармағы мынадай мазмұндағы ___) тармақшамен толықтырылсын: «__) 30-баптың 1-тармағының оныншы бөлігіндегі «**ата-анасын немесе басқа заңды өкілдерін анықтау үшін**» деген сөздер «**ата-анасын немесе басқа да заңды өкілдерін анықтау және оларға беру үшін**» деген сөздермен ауыстырылсын; *(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Депутаттар Д.Б. Зәкиева Л.П. Павловец** Заң жобасының 1-бабы 5-тармағының 1) тармақшасымен үйлестіру мақсатында.	**Қабылданды**

		Туғаннан үш жасқа дейінгі жетім балаларға, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балаларға, туғаннан төрт жасқа дейінгі психикасының және дене бітімінің дамуында кемістігі бар балаларға арналған, баладан бас тарту қаупі бар отбасыларды психологиялық-педагогикалық қолдауды жүзеге асыратын денсаулық сақтау ұйымдарында балаларды уақытша күтіп-бағу үшін арнаулы бөлімше ашылады. ... Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталықтарына **ата-анасын немесе басқа заңды өкілдерін анықтау үшін** үш жастан он сегіз жасқа дейінгі қадағалаусыз				

		және панасыз қалған балалар, уақтылы орналастыру мүмкіндігі болмаған жағдайда ата-анасының немесе оларды алмастыратын адамдардың қамқорлығынсыз қалған балалар, өміріне немесе денсаулығына тікелей қатер төнген кезде қорғаншылық және қамқоршылық органы ата-анасынан (олардың біреуінен) немесе оларды қамқорлығына алған басқа да адамдардан алып қойған балалар, арнаулы білім беру ұйымдарына жіберілетін балалар, сондай-ақ әлеуметтік бейімсіздікке және әлеуметтік депривацияға алып келген қатыгездікпен қарау салдарынан өмірлік қиын жағдайда жүрген балалар қабылданады.				

__. (жаңа) «Байланыс туралы» 2004 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы						
18.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 8-бабы 1-тармағының 6-9) тармақшасы)	8-бап. Уәкілетті орган мен оның аумақтық бөлімшелерінің құзыреті ... **6-9) телекоммуникациялар желілерінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтау мәселелері бойынша мемлекеттік органдардың өзара іс-қимыл жасасу қағидаларын бекіту;**	**Жоқ**	мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__.«Байланыс туралы» 2004 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: **«__8-баптың 1-тармағының 6-9) тармақшасы алып тасталсын;»;** *(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Депутат Д.Б. Зәкиева** Бұл өзгерістер байланыс саласындағы уәкілетті орган мен бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті орган өкілеттіктерінің аражігін ажырату мақсатында ұсынылады.	**Қабылданды** 27.01.22 № 21-06 / 6442 зп ҮҚ ұсынылды.
19.	1-баптың __-тармағы (жаңа) (осы Заңның 41-1-бабының 1-2-тармағы)	41-1-бап. Байланыс желілерінің және (немесе) құралдарының жұмысын тоқтата тұру тәртібі 1. Байланыс желілері және (немесе) құралдары жеке адамның, қоғамның	**Жоқ;**	мынадай мазмұндағы жаңа __) тармақшамен толықтырылсын: «__) 41-1-бапта: **«ақпарат саласындағы»**, **«байланыс, ақпарат саласындағы»**, **«байланыс және ақпарат**	**Депутат Д.Б. Зәкиева** Нақтылаушы редакция, «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» Заңның 1-бабының 6) тармақшасына, сондай-ақ «Байланыс туралы» ҚР Заңының 1-бабының 65)	**Қабылданды**

		және мемлекеттің мүдделеріне нұқсан келтіретін қылмыстық мақсаттарда, сондай-ақ Қазақстан Республикасының сайлау туралы заңнамасын бұзатын, экстремистік және террористік әрекетті жүзеге асыруға, жаппай тәртіпсіздіктерге, сол сияқты белгіленген тәртіпті бұза отырып өткізілетін, кәмелетке толмағандарды сексуалдық қанауды және балалар порнографиясын насихаттайтын бұқаралық (жария) іс-шараларға қатысуға шақыруды қамтитын, электрондық казино, интернет-казино жарнамасын, сондай-ақ Қазақстан Республикасында ойын бизнесі саласындағы қызметпен айналысуға құқығы		**саласындағы**», «**Ақпарат саласындағы**» деген сөздер тиісінше «**бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы**», «**байланыс, бұқаралық ақпарат құралдары салаларындағы**», «**байланыс, бұқаралық ақпарат құралдары салаларындағы**», «**Бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы**» деген сөздермен ауыстырылсын; *<u>(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)</u>*	тармақшасына сәйкес келтіру.	

		жоқ тұлға ұйымдастыратын және өткізетін құмар ойындар және (немесе) бәс тігу жарнамасын қамтитын ақпаратты тарату үшін пайдаланылған жағдайларда, осы баптың 1-2-тармағында көзделген жағдайларды қоспағанда, Қазақстан Республикасының Бас Прокуроры немесе оның орынбасарлары Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдарына байланыс желілерінің және (немесе) құралдарының жұмысын, байланыс қызметтерінің көрсетілуін уақытша тоқтата тұру бойынша шаралар қабылдау туралы ұсыну енгізеді не **ақпарат саласындағы** уәкілетті органға				

		интернет-ресурстарға және (немесе) оларда орналастырылған ақпаратқа қол жеткізуді уақытша тоқтата тұру бойынша шаралар қабылдау туралы талаппен заң бұзушылықтарды жою туралы ұсыну енгізеді. 1-1. Таратылуына заңды күшіне енген сот актілерінде немесе Қазақстан Республикасының заңдарында тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған, сондай-ақ қолжетімділігі Қазақстан Республикасы Бас прокурорының немесе оның орынбасарларының **ақпарат саласындағы** уәкілетті органға енгізілген заң бұзушылықты жою туралы ұсынымымен уақытша тоқтатыла				

		тұрған ақпарат телекоммуникациялар желісі арқылы таратылған жағдайларда, **ақпарат саласындағы** уәкілетті органның нұсқамасы бойынша байланыс операторлары және (немесе) мемлекеттік техникалық қызмет тыйым салынған ақпаратқа қол жеткізуді шектеу бойынша дереу шаралар қабылдауға міндетті. 1-2. Кейінге қалдыруға болмайтын және ауыр және аса ауыр қылмыстардың, сондай-ақ қылмыстық топ дайындайтын және жасайтын қылмыстардың жасалуына әкеп соғуы мүмкін жағдайларда Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің Төрағасы, оның орынбасарлары				

		немесе Қазақстан Республикасы Ұлттық қауіпсіздік комитетінің аумақтық органдарының бастықтары не оларды алмастыратын адамдар кейіннен **байланыс, ақпарат саласындағы** уәкілетті органдарды және Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасын жиырма төрт сағат ішінде хабардар ете отырып, жедел-іздестіру қызметінің барлық субъектілерінің мүддесінде байланыс желілерінің және (немесе) құралдарының жұмысын, байланыс қызметтерінің көрсетілуін, интернет-ресурстарға және (немесе) оларда орналастырылған ақпаратқа қол жеткізуді тоқтата тұруға құқылы.				

		Байланыс желілерінің және (немесе) құралдарының жұмысын, байланыс қызметтерінің көрсетілуін, интернет-ресурстарға және (немесе) оларда орналастырылған ақпаратқа қол жеткізуді тоқтата тұру тәртібі Қазақстан Республикасының Бас прокуратурасымен келісу бойынша жедел-іздестіру қызметі субъектілері мен **байланыс және ақпарат саласындағы** уәкілетті органдардың бірлескен нормативтік құқықтық актісінде айқындалады. ... 2. Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдары және (немесе) **ақпарат саласындағы** уәкілетті орган осы				

		баптың 1-тармағында көрсетілген заң бұзушылықтарды жою туралы ұсынуды алған кезден бастап бір сағат ішінде байланыс операторларына және (немесе) мемлекеттік техникалық қызметке оны орындау бойынша шаралар қабылдау туралы нұсқама жібереді. 3. Байланыс операторлары және (немесе) мемлекеттік техникалық қызмет: 1) **ақпарат саласындағы** уәкілетті органнан және (немесе) Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдарынан осы баптың 1, 1-1 және 1-2-тармақтарында көрсетілген ұсынуды немесе шешімді орындау жөнінде шаралар қолдану туралы нұсқаманы				

		алғаннан кейін оны байланыс желілерінің және (немесе) құралдарының жұмысын, байланыс қызметтерінің көрсетілуін, интернет-ресурстарға және (немесе) оларда орналастырылған ақпаратқа қол жеткізуді уақытша тоқтата тұру жолымен екі сағаттан аспайтын уақыт ішінде орындауға міндетті; 3-1. ... **Ақпарат саласындағы** уәкілетті орган осы баптың 1-тармағында көрсетілген ақпаратты таратқан адамның мекенжайына хабарламаны алған кезден бастап алты сағат ішінде оны жою бойынша шаралар қабылдау талап етілген хабарлама жібереді.				

		4. Егер, байланыс желілерін және (немесе) құралдарын жеке адамның, қоғамның және мемлекеттің мүдделеріне нұқсан келтіретін қылмыстық мақсаттарда, сондай-ақ Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы заңнаманы бұзатын, экстремистік және террористік әрекеттерді жүзеге асыруға, жаппай тәртіпсіздіктерге, сонымен қатар белгіленген тәртіпті бұза отырып жүргізілетін бұқаралық (жария) іс-шараларға қатысуға шақыруды қамтитын ақпарат тарату үшін пайдаланған адам оны алып тастаған жағдайда, онда ол бұл туралы **ақпарат саласындағы** уәкілетті органға хабарлама жібереді.				

		5. Осы баптың 4-тармағында көрсетілген хабарламаны алғаннан және оның анықтығын тексергеннен кейін **ақпарат саласындағы** уәкілетті орган байланыс операторына және (немесе) мемлекеттік техникалық қызметке осы баптың 1-1 және 2-тармақтарында көрсетілген нұсқаманың күшін жою туралы тапсырма береді. 6. Байланыс операторлары және (немесе) мемлекеттік техникалық қызмет **ақпарат саласындағы** уәкілетті органнан осы баптың 5-тармағында көрсетілген тапсырманы алғаннан кейін оны дереу орындауы тиіс. 7. **Ақпарат**				

		саласындағы уәкілеттті орган, Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдары, Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары, байланыс операторлары және мемлекеттік техникалық қызмет байланыс желілерінің және (немесе) байланыс құралдарының жұмысын тоқтата тұрудың, сондай-ақ интернет-ресурстарға және (немесе) оларда орналастырылған ақпаратқа қол жеткізуді уақытша тоқтата тұрудың осы бапта айқындалған тәртібін орындамағандары үшін заңда белгіленген жауаптылықта болады.				
20.	1-баптың	41-1-бап. Байланыс	**Жоқ**	мынадай мазмұндағы	**Депутаттар**	**Қабылданды**

	__-тармағы (жаңа) (осы Заңның 41-1-бабының 1-1, 5, 6 және 7-тармақтары)	желілерінің және (немесе)құралдарының жұмысын тоқтата тұру тәртібі ... 1-1. Таратылуына заңды күшіне енген сот актілерінде немесе Қазақстан Республикасының заңдарында тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған, сондай-ақ қолжетімділігі Қазақстан Республикасы Бас прокурорының немесе оның орынбасарларының ақпарат саласындағы уәкілетті органға енгізілген заң бұзушылықты жою туралы ұсынымымен уақытша тоқтатыла тұрған ақпарат телекоммуникациялар желісі арқылы таратылған жағдайларда, ақпарат саласындағы уәкілетті органның нұсқамасы		жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Байланыс туралы» 2004 жылғы 5 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 41-1-бапта: 1-1-тармақ: «**байланыс операторлары және (немесе)**» деген сөздерден кейін «**онлайн-платформалардың меншік иелері және (немесе) заңды өкілдері және (немесе)**» деген сөздермен толықтырылсын; «мынадай мазмұндағы екінші және үшінші бөліктермен толықтырылсын: «**Бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті орган тыйым салынған ақпаратқа қол жеткізуді шектеу, таратылуына**	**Д.Б. Зәкиева,** **А.Ә. Сарым** **Ю.В. Кучинская,** **Е.С. Бейсенбаев,** **Ә.М. Әбсеметова,** «Байланыс туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 41-1-бабына сәйкес келтіру және ақпарат саласындағы уәкілетті органның таратылуына Қазақстан Республикасының заңдарында немесе заңды күшіне енген сот актілерінде таратуға тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған, сондай-ақ қолжетімділігі уақытша тоқтатыла тұрған ақпаратпен жұмысының ашықтығы мақсатында "Байланыс туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 41-1-бабының 1-1, 5, 6, 7-тармақтарына Қазақстан Республикасы заңдарының талаптарын бұзатын не оның Қазақстан Республикасының аумағында таралуын шектейтін ақпаратты жою	

		бойынша **байланыс операторлары және (немесе)** мемлекеттік техникалық қызмет тыйым салынған ақпаратқа қол жеткізуді шектеу бойынша дереу шаралар қабылдауға міндетті. **Жоқ** **...** 5. Осы баптың 4-тармағында көрсетілген хабарламаны алғаннан және оның анықтығын тексергеннен кейін ақпарат саласындағы уәкілетті орган байланыс операторына және (немесе) мемлекеттік техникалық қызметке осы баптың 1-1 және 2-тармақтарында көрсетілген нұсқаманың күшін жою туралы тапсырма береді. 6. **Байланыс операторлары және (немесе)** мемлекеттік		**Қазақстан Республикасының заңдарында немесе заңды күшіне енген сот актілерінде тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған ақпарат орналастырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Бас Прокуроры немесе оның орынбасарлары бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органға енгізген ұсынумен, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органның нұсқамасымен қолжетімділігі уақытша тоқтатыла тұрған интернет-ресурстарға қол жеткізуді тоқтата тұру және қайта бастау тәртібін айқындайды.** **Бұқаралық ақпарат құралдары**	жөніндегі онлайн-платформалардың қызметін регламенттейтін түзетулер енгізу ұсынылады	

		техникалық қызмет ақпарат саласындағы уәкілетті органнан осы баптың 5-тармағында көрсетілген тапсырманы алғаннан кейін оны дереу орындауы тиіс. 7. Ақпарат саласындағы уәкілеттті орган, Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдары, Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары, **байланыс операторлары** және мемлекеттік техникалық қызмет байланыс желілерінің және (немесе) байланыс құралдарының жұмысын тоқтата тұрудың, сондай-ақ интернет-ресурстарға және (немесе) оларда орналастырылған ақпаратқа қол жеткізуді уақытша		**саласындағы уәкілетті орган таратылуына Қазақстан Республикасының заңдарында немесе заңды күшіне енген сот актілерінде тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған ақпарат орналастырылатын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Бас Прокуроры немесе оның орынбасарлары бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органға енгізілген ұсынумен, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органның нұсқамасымен қолжетімділігі уақытша тоқтатыла тұрған интернет-ресурстарды есепке алудың бірыңғай тізілімін жүргізеді.»;**		

		тоқтата тұрудың осы бапта айқындалған тәртібін орындамағандары үшін заңда белгіленген жауаптылықта болады.		5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын: «5. Осы баптың 4-тармағында көрсетілген хабарламаны алғаннан және оның анықтығын тексергеннен кейін бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті орган байланыс операторларына **және (немесе) онлайн-платформалардың меншік иелеріне және (немесе) заңды өкілдеріне** және (немесе) мемлекеттік техникалық қызметке осы баптың 1-1 және 2-тармақтарында көрсетілген нұсқаманың күшін жою және **бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті орган айқындайтын тәртіппен интернет-ресурсқа қол жеткізуді қайта бастау** туралы тапсырма береді.»;		

				6-тармақтағы «**және (немесе)**», «**орындауы тиіс**» деген сөздер тиісінше «**және (немесе) онлайн-платформалардың меншік иелері және (немесе) заңды өкілдері және (немесе)**», «**орындауға міндетті**» деген сөздермен ауыстырылсын; 7-тармақ «**байланыс операторлары**» деген сөздерден кейін «, **онлайн-платформалардың меншік иелері және (немесе) заңды өкілдері**» деген сөздермен толықтырылсын. *(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*		
21.	1-баптың __-тармағы (жаңа) (осы	41-1-бап. Байланыс желілерінің және (немесе) құралдарының жұмысын тоқтата	**Жоқ**	мынадай мазмұндағы жаңа __) тармақшамен толықтырылсын: «__) 41-1-баптың 1-1-тармағы мынадай	**Депутат Д.Б. Зәкиева** «Байланыс туралы» ҚРЗ-да байланыс саласындағы	**Қабылданды** 27.01.22 № 21-06 / 6442 зп ҮҚ

	Заңның 41-1-бабының 1-1-тармағы)	тұру тәртібі .... 1-1. Таратылуына заңды күшіне енген сот актілерінде немесе Қазақстан Республикасының заңдарында тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған, сондай-ақ қолжетімділігі Қазақстан Республикасы Бас прокурорының немесе оның орынбасарларының ақпарат саласындағы уәкілетті органға енгізілген заң бұзушылықты жою туралы ұсынымымен уақытша тоқтатыла тұрған ақпарат телекоммуникациялар желісі арқылы таратылған жағдайларда, ақпарат саласындағы уәкілетті органның нұсқамасы бойынша байланыс операторлары және (немесе) мемлекеттік		мазмұндағы төртінші бөлікпен толықтырылсын: «**Бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті орган телекоммуникациялар желілерінде Қазақстан Республикасы заңнамасының талаптарын сақтау мәселелері бойынша мемлекеттік органдардың өзара іс-қимыл жасау қағидаларын бекітеді.**»; *(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	уәкілетті орган мен бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті орган өкілеттіктерінің аражігін ажырату мақсатында	ұсынылды.

		техникалық қызмет тыйым салынған ақпаратқа қол жеткізуді шектеу бойынша дереу шаралар қабылдауға міндетті. **Жоқ**				
22.	1-баптың __-тармағы (жаңа) (осы Заңның 41-1-бабының 1-2-тармағы)	41-1-бап. Байланыс желілерінің және (немесе) құралдарының жұмысын тоқтата тұру тәртібі .... 2. Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдары және (немесе) ақпарат саласындағы уәкілетті орган осы баптың 1-тармағында көрсетілген заң бұзушылықтарды жою туралы ұсынуды алған кезден бастап бір сағат ішінде **байланыс операторларына** және (немесе)	**Жоқ**	мынадай мазмұндағы жаңа __) тармақшамен толықтырылсын: «__) 41-1-бапта: 2-тармақ «**байланыс операторларына**» деген сөздерден кейін «, **онлайн-платформалардың меншік иелеріне және (немесе) заңды өкілдеріне**» деген сөздермен толықтырылсын; 3-тармақта: бірінші абзац «**Байланыс операторлары**» деген сөздерден кейін «, **онлайн-платформалардың меншік иелері және (немесе) заңды**	**Депутат Д.Б. Зәкиева** «Байланыс туралы» заңның 41-1-бабының нормаларын біркелкі қолдану шеңберінде және «Ұлттық қауіпсіздік органдары туралы» заңның 6-бабының 1-тармағымен үйлестіру мақсатында «Байланыс туралы» заңның 41-1-бабының 2 және 3-тармақтарына тиісті өзгерістер енгізу қажет деп санаймыз.	**Қабылданды**

		мемлекеттік техникалық қызметке оны орындау бойынша шаралар қабылдау туралы нұсқама жібереді. 3. **Байланыс операторлары** және (немесе) мемлекеттік техникалық қызмет: 1) **ақпарат** саласындағы уәкілетті органнан және (немесе) Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдарынан осы баптың 1, 1-1 және 1-2-тармақтарында көрсетілген ұсынуды немесе шешімді орындау жөнінде шаралар қолдану туралы нұсқаманы алғаннан кейін оны байланыс желілерінің және (немесе) құралдарының жұмысын, байланыс қызметтерінің көрсетілуін, интернет-ресурстарға және (немесе) оларда		**өкілдері**» деген сөздермен толықтырылсын; 1) тармақшадағы «**ақпарат**» деген сөз «**егер Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше белгіленбесе, бұқаралық ақпарат құралдары**» деген сөздермен толықтырылсын;	«Ақпараттандыру туралы» ҚР Заңының 18-2-бабының 5-тармағына енгізілетін түзетулермен коллизияларды және қайшылықтарды болдырмау мақсатында.	

		орналастырылған ақпаратқа қол жеткізуді уақытша тоқтата тұру жолымен екі сағаттан аспайтын уақыт ішінде орындауға міндетті; 2) **Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдарымен өзара іс-қимыл жасай отырып, қажет болған жағдайда, құқық қорғау органдарымен бірлесіп** байланыс желілерін және (немесе) құралдарын жеке адамның, қоғамның және мемлекеттің мүдделеріне нұқсан келтіретін қылмыстық мақсаттарда, сондай-ақ Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы заңнаманы бұзатын, экстремистік және террористік әрекеттерді жүзеге асыруға, жаппай		2) тармақшадағы «**Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдарымен өзара іс-қимыл жасай отырып, қажет болған жағдайда, құқық қорғау органдарымен бірлесіп**» деген сөздер алып тасталып, «**адамды анықтайды**» деген сөздер «адамды анықтауда **Қазақстан Республикасының ұлттық қауіпсіздік органдарына және Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдарына жәрдем көрсетеді**» деген сөздермен ауыстырылсын; *(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*		

		тәртіпсіздіктерге, сонымен қатар белгіленген тәртіпті бұза отырып жүргізілетін бұқаралық (жария) іс-шараларға қатысуға шақыруды қамтитын ақпарат тарату үшін пайдаланатын **адамды анықтайды**.				
5. «Кәмелетке толмағандар арасындағы құқық бұзушылықтардың профилактикасы мен балалардың қадағалаусыз және панасыз қалуының алдын алу туралы» 2004 жылғы 9 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы						
23.	1-баптың 5-тармағының 2) тармақшасы (Заңның 14-бабы 3-тармағының екінші абзацы)	14-бап. Ерекше режимде ұстайтын білім беру ұйымдары ... Осы баптың 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген кәмелетке толмаған адамды ерекше режимде ұстайтын ұйымдарға жіберу туралы ұсынуды ішкі істер органдары көрсетілген кәмелетке толмаған адамға қатысты қылмыстық	2) 14-баптың 3-тармағының екінші абзацы мынадай редакцияда жазылсын: «Осы баптың 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген кәмелетке толмаған адамды ерекше режимде ұстайтын ұйымдарға жіберу туралы ұсынуды ішкі істер органдары көрсетілген кәмелетке толмаған адамға қатысты қылмыстық істі тоқтату туралы қаулы	**1-баптың 5-тармағының 2) тармақшасы алып тасталсын.** (Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	**Депутат Д.Б. Зәкиева** Қолданыстағы норма ерекше жағдайларда ішкі істер органдарының немесе прокурордың қаулысы негізінде жоғарыда көрсетілген мерзімді ұзарту мүмкіндігін көздейді.	**Қабылданды**

		істі тоқтату туралы қаулы шығарылған күннен бастап отыз тәулік ішінде сотқа жібереді. Ерекше жағдайларда бұл мерзім ішкі істер органы бастығының немесе прокурордың қаулысы негізінде отыз тәулікке дейін ұзартылуы мүмкін.	шығарылған күннен бастап үш ай ішінде сотқа жібереді.»; «Осы баптың 2-тармағының 1) тармақшасында көрсетілген кәмелетке толмаған адамды ерекше режимде ұстайтын ұйымдарға жіберу туралы ұсынуды ішкі істер органдары көрсетілген кәмелетке толмаған адамға қатысты қылмыстық істі тоқтату туралы қаулы шығарылған күннен бастап үш ай ішінде сотқа жібереді.»;			
24.	1-баптың 5-тармағының 2) тармақшасы (Заңның 14-бабы 3-тармағының екінші абзацы)	14-1-бап. Кәмелетке толмағандарды арнаулы мекемелер мен ұйымдардан шығару (босату) негіздері ... 3. Кәмелетке толмағандар Кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталықтарынан мынадай жағдайда:	Жоқ;	1-баптың 5-тармағы мынадай мазмұндағы___) тармақшамен толықтырылсын: «__) 14-1-баптың 3-тармағының 1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын: «**1) ата-анасы немесе басқа да заңды өкілдері** анықталғанда **және оларға берілгенде**;»;	**Депутат** **Д.Б. Зәкиева** Заң жобасының 1-бабы 5-тармағының 1) тармақшасымен үйлестіру мақсатында.	**Қабылданды**

		1) ата-аналары немесе басқа заңды өкілдері анықталғанда;		*(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*		
25.	1-баптың 5-тармағы-ның 3) тармақ-шасы	**Жоқ;**	3) мынадай мазмұндағы 19-7-баппен толықтырылсын: «19-7-бап. Кәмелетке толмаған адамның жүріс-тұрысына ерекше талаптар белгілеу 1. Сот кәмелетке толмаған адамның жаңа құқық бұзушылықтар жасауына жол бермеу мақсатында оның жүріс-тұрысына ерекше талаптар белгілеуі мүмкін. 2. Құқық бұзушының жүріс-тұрысына ерекше талаптар белгілеу кәмелетке толмаған адамның белгілі бір құқықтарын шектеуге және мынадай міндеттерді жүктеуге алып келетін тәрбиелік әсері бар шара болып табылады: 1) белгілі бір жерлерге баруға тыйым салу, бос	**3) тармақша алып тасталсын;** *(Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** қаралып отырған редакция кәмелетке толмаған адамның бос уақытын шектеу және оның мінез-құлқына ерекше талаптар белгілеу белгілі бір орындарға баруға, демалудың белгілі бір түрлерін пайдалануға, оның ішінде көлік құралын басқаруға байланысты нысандарын пайдалануға тыйым салуды, тәуліктің белгілі бір уақытынан кейін үйден тыс жерде болуды, соттың не әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарауға уәкілетті органның (лауазымды адамның) рұқсатынсыз басқа жерлерге шығуға тыйым салуды көздеуі мүмкін екенін көздейтін ӘҚБК-нің 70-бабының төртінші	**Қабылданды**

			уақыттың белгілі бір, оның ішінде механикалық көлік құралын басқарумен байланысты нысандарын пайдалану; 2) тәуліктің белгілі бір уақытынан кейін үйден тыс жерде болуды шектеу; 3) ішкі істер органының рұқсатынсыз басқа жерлерге кету; 4) мамандандырылған мемлекеттік органның көмегімен оқуды жалғастыру және аяқтау немесе жұмысқа орналасу. Бұл тізім түпкілікті болып табылмайды.».		бөлігіне кіреді. Кәмелетке толмаған адамға қатысты, осы Кодекстің 54-бабында көзделген құқық бұзушының мінез-құлқына ерекше талаптар белгіленуі, сондай-ақ оқуды аяқтауды не кәмелетке толмағандардың құқықтарын қорғау жөніндегі комиссияның көмегімен жұмысқа орналасуды талап етуі мүмкін.	
___(жаңа). «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңы						
26.	1-баптың _-тармағы (жаңа) осы Заңның 1-бабы (13-1) тармақша)	1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады: ... 13-1) білім беру	Жоқ;	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Мемлекет басшысы Ұлттық қоғамдық сенім кеңесінің VI отырысында мемлекеттік тапсырыстың ашықтығын қамтамасыз ету	**Қабылданды**

		саласындағы уәкілетті органның операторы – жарғылық капиталына мемлекет жүз пайыз қатысатын, білім беру саласындағы уәкілетті орган айқындайтын, студенттерді, магистранттар мен докторанттарды жатақханалардағы орындармен қамтамасыз етуге мемлекеттік **тапсырысты және жекеменшік білім беру ұйымдарында орта білім беруге мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыруды** жүзеге асыратын, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген шекте жан басына шаққандағы нормативтік қаржыландыруға қатысушылардың қызметін үйлестіруді жүзеге асыратын және осы Заңның 47-		Заңына: «__) 1-баптың 13-1) тармақшасындағы «**тапсырысты және жекеменшік білім беру ұйымдарында орта білім беруге мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыруды**» деген сөздер «**тапсырысты, жекеменшік білім беру ұйымдарында орта білім беруге мемлекеттік білім беру тапсырысын, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрлар даярлауға мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыруды және мемлекеттік атаулы стипендияларды қоспағанда, мемлекеттік стипендиялар төлеуді**» деген сөздермен ауыстырылсын;	және оқыту сапасын арттыру үшін білім беру гранттарын ЖОО-ға емес, студенттерге тікелей бөлу мәселелерін қозғады. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлауға және мемлекеттік стипендияларды төлеуге мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру процесін жетілдіру мақсатында функцияларының түпкілікті тізбесі «Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 1-бабының 13-1) тармақшасында көзделген білім беру саласындағы уәкілетті орган операторының функционалын кеңейту ұсынылады. 2020 жылғы 1 қаңтардан бастап жетілдірілген түрде жеке меншік білім беру ұйымдарында орта білім беруге мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру жөніндегі функционалды табысты іске асыратын «Қаржы	

		бабының 17-тармағында аталған адамдардың бюджет қаражаты шығыстарын жұмыспен өтеу немесе жұмыспен өтемеген жағдайда орнын толтыру жөніндегі өз міндеттерін сақтауын мониторингтеу мен бақылауды қамтамасыз ететін заңды тұлға;		(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	орталығы» акционерлік қоғамы (мемлекеттің 100% қатысуымен) білім беру саласындағы уәкілетті органның операторы болып табылады. Осы норманы қабылдау білім беру саласындағы уәкілетті органға және Қазақстан Республикасының Үкіметіне мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру қағидаларын әзірлеу және бекіту бойынша өздеріне жүктелген құзыретті толық көлемде іске асыруға мүмкіндік береді, ол қағидаларда жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлауға арналған мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыруды («Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 5-бабы бірінші бөлігінің 43) тармақшасы) жүзеге асыратын ұйымды және мемлекеттік стипендияны тағайындау мен төлеу	

					қағидаларын («Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 47-бабының 7-тармағы) білім беру саласындағы уәкілетті органның операторына мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру және стипендиялар төлеу жөніндегі жоғарыда көрсетілген функцияларды жүктеу бөлігінде белгілеуге жол беріледі. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімі бар кадрларды даярлауға және мемлекеттік стипендияларды төлеуге мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыру жөніндегі функцияларды бәсекелес ортаға беру мүмкін емес, өйткені ол мемлекеттің мүддесіне нұқсан келтіруі мүмкін. Студенттерге төлемдерді кешіктіру әлеуметтік шиеленіс ошағының пайда болуына әкеп соғуы мүмкін, сондықтан ҰББД-ның жоғары оқу орындары контингентінің динамикасымен	

					интеграцияланған қаржы орталығының қолда бар базасы («Калькулятор») тікелей стипендия алушыға (студентке) ашық және кідіріссіз автоматты түрде төлем жүргізуге мүмкіндік береді.	
27.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 1-бабының 28-2) тармақшасы)	1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады: ... 28-2) кәмелетке толмағандарды бейімдеу орталықтары **– ата-анасын немесе басқа да заңды өкілдерін анықтау үшін** үш жастан он сегіз жасқа дейінгі қадағалаусыз және панасыз қалған балаларды, уақтылы орналастырылуы мүмкін болмаған жағдайда ата-анасының немесе оларды алмастыратын адамдардың	Жоқ;	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «1-баптың 28-2) тармақшасындағы «**ата-анасын немесе басқа да заңды өкілдерін анықтау үшін**» деген сөздер «**ата-анасын немесе басқа да заңды өкілдерін анықтау және оларға беру үшін**» деген сөздермен ауыстырылсын;	**Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева** **Л.П. Павловец** Заң жобасының 1-бабы 5-тармағының 1) тармақшасымен үйлестіру мақсатында.	**Қабылданды**

		қамқорлығынсыз қалған балаларды, қорғаншылық және қамқоршылық органы балалардың өміріне немесе денсаулығына тікелей қатер төнген кезде ата-анасынан (олардың біреуінен) немесе қамқорлыққа алған басқа адамдардан алып қойған балаларды, арнаулы білім беру ұйымдарына жіберілетін балаларды, сондай-ақ әлеуметтік бейімсіздікке және әлеуметтік депривацияға әкеп соққан қатыгездікпен қарау салдарынан өмірлік қиын жағдайда жүрген балаларды қабылдауды және уақытша бағып-ұстауды қамтамасыз ететін, білім беру органдарының қарамағындағы ұйым;		(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		

28.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 1-бабы)	1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады: **Жоқ**	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «1-бап мынадай мазмұндағы жаңа 38-4) тармақшамен толықтырылсын: **«38-4) онлайн-оқыту – білім алушы кеңістік және уақыт арақашықтығына қарамастан, педагог пен білім алушы арасында өзара әрекет болуға арналған ақпараттық-коммуникациялық технологиялар және Интернет арқылы жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімді алатын кадрлар даярлаудың нақты бағыттары бойынша оқыту нысаны;»;**	**Депутат Д.Н. Назарбаева** Тек қашықтықтан оқыту нысаны арқылы ғана кадрлар даярлауды жүзеге асыратын жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымының жаңа түрін енгізу. Онлайн-оқудың әлемдік тәжірибесін зерделеу әлемнің жетекші университеттері дәстүрлі оқу нысанымен қатар онлайн-оқу форматында білім беру бағдарламаларын белсенді түрде іске асыратынын көрсетеді. Қазақстанда дәстүрлі және қашықтықтан оқу қолданылады. Бұл ретте жоғары оқу орындарының оқу процесінде қашықтықтан оқыту 50%-дан аспайды. Төтенше жағдай және шектеу іс-шаралары жағдайында қашықтықтан оқуды қолдану ерекше жағдай	**Қабылданды**

				(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	болып табылады. Қазақстандық жоғары оқу орындары арасында кадрларды даярлау сапасын қамтамасыз ететін онлайн оқуды кеңінен қолдану практикасы жоқ. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің онлайн-ұйымының толыққанды жұмыс істеуі үшін цифрлық инфрақұрылымның, кадр құрамының (тьюторлардың, коучтердің, менторлардың), оқу процесінің тиімділігін бағалау жүйесінің және т. б. болуы қажет.	
29.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 1-бабы)	1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады: **62) жоқ**	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __) тармақшамен толықтырылсын: **«62) баланы**	**Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева** **Е.С. Бейсенбаев** Буллинг (жәбірлеу) ұғымын енгізу мақсатында. Бұл түзету Мемлекет басшысының 2020 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру жөніндегі Жалпыұлттық іс-шаралар жоспарының 128-тармағын (азаматтарды, әсіресе	**Қабылданды**

				жәбірлеу (буллинг) – қорлау сипатындағы жүйелі (екі және одан көп) әрекеттер, қудалау және (немесе) қорқыту, оның ішінде қандай да бір әрекетті жасауға немесе жасаудан бас тартуға мәжбүрлеуге бағытталған әрекеттер, сол сияқты жария түрде немесе бұқаралық ақпарат құралдары және (немесе) телекоммуникация желілері пайдаланыла отырып жасалған дәл сол әрекеттер (кибербуллинг);»; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	балаларды кибербуллингтен қорғау жөнінде заңнамалық шаралар қабылдау) іске асыруға бағытталған. ӘҚБК-ге тиісті өзгерістермен және толықтыруларымен үйлестіру мақсатында.	
30.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабының 1-бөлігі)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді орындайды:	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** 2011 жылдан бастап Қазақстан Республикасы ЭЫДҰ және IEA зерттеулеріне қатысады. Осы халықаралық	**Қабылданды**

		... 3-1) жоқ 4-2) жоқ 4-3) жоқ		Заңына: 5-баптың бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы 3-1), 4-2) және 4-3) тармақшалармен толықтырылсын: **«3-1) білім беру сапасына халықаралық салыстырмалы зерттеулердің жүргізілуін үйлестіруді және білім беруді дамытудың жай-күйі туралы жыл сайынғы ұлттық баяндама дайындауды, сондай-ақ «Ұлттық білім беру дерекқоры» ақпараттық жүйесін қалыптастыруды, қолдап отыруды, жүйелік-техникалық қызмет көрсетуді, интеграциялауды және оның ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз етуді жүзеге асыратын, мемлекет жүз пайыз**	ұйымдар қатысушы елдерден келген оқушылардың оқу жетістіктерін бағалауға бағытталған халықаралық салыстырмалы зерттеулерді іске асырады және білім беру саясатын жетілдіру бойынша ұсынымдар береді. Зерттеу нәтижелері білім беру жүйесінің әлсіз тұстарын анықтауға және тиісті шараларды әзірлеуге мүмкіндік береді. Қазақстанның халықаралық салыстырмалы зерттеулерге қатысуы БҰҰ-да орнықты даму мақсаттарын (ОДМ) орындау туралы елдік есепті дайындау үшін, сондай-ақ Қазақстанның әлемдік білім беру кеңістігіндегі мәртебесін ілгерілету үшін маңызды. Білім және ғылым министрлігі қоғам мен мемлекетті білім беру жүйесінің жай-күйі және оның қызметінің тиімділігі туралы объективті ақпаратпен білім беруді дамытудың жай-күйі туралы жыл сайынғы	

				қатысатын заңды тұлғаны айқындайды;»; … **«4-2) «Ұлттық білім беру дерекқоры» ақпараттық жүйесін қалыптастыру, қолдап отыру, жүйелік-техникалық қызмет көрсету, интеграциялау және оның ақпараттық қауіпсіздігін**	ұлттық баяндаманы дайындау және жариялау жолымен қамтамасыз етеді («Білім туралы» ҚРЗ 5-бабының 3) тармақшасы). Ұлттық баяндаманы дайындау кезінде деректердің негізгі көздері «Ұлттық білім беру дерекқоры» ақпараттық жүйесі және халықаралық салыстырмалы зерттеулер нәтижелері болып табылады. Осыған байланысты білім беру саласындағы уәкілетті органның халықаралық салыстырмалы зерттеулер жүргізуге және ұлттық баяндаманы дайындауға нақты жауапты адамды айқындауы талап етіледі. Қазақстан Республикасы Президентінің қарарын орындау үшін (2021 жылғы 30 шілдедегі № 21-3446). «Ұлттық білім беру дерекқоры» ақпараттық жүйесін қалыптастыру, қолдап отыру, жүйелік-техникалық қызмет	

				қамтамасыз ету қағидаларын әзірлейді және бекітеді; **4-3) білім беру саласындағы ақпараттандыру объектілеріне қойылатын ең төмен талаптарды әзірлейді және бекітеді;»;** *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	көрсету, интеграциялау және ақпараттық қауіпсіздігін қамтамасыз ету тәртібін регламенттеу, сондай-ақ білім беру саласындағы барлық ақпараттандыру объектілеріне қойылатын ең төмен талаптарды айқындау мақсатында білім беру саласындағы уәкілетті органға аталған құзыреттерді беру ұсынылады.	
31.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабының 1-бөлігі)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді орындайды: ... 5-2) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары үшін жалпы білім беру пәндері циклінің үлгілік оқу бағдарламаларын	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа _-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «5-баптың бірінші бөлігінің 5-2) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын: «5-2) **техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі**, жоғары және (немесе)	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Білім беру жүйесі мен білім беру процесін әдіснамалық және ғылыми-әдістемелік (мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары, үлгілік оқу жоспарлары, үлгілік оқу бағдарламалары) қамтамасыз етуді ұйымдастыру жөніндегі қызмет мемлекеттік монополияға жатқызуға қатысты Заңның 8-2-бабын сақтау мақсатында	**Қабылданды**

		әзірлейді және бекітеді;		жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары үшін жалпы білім беретін пәндер циклінің немесе модулінің үлгілік оқу бағдарламаларын әзірлейді және бекітеді;»; *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарты (оқу жоспарының моделі және т. б.) арқылы білім беру бағдарламаларының құрылымы мен мазмұнын реттеуді сақтау ұсынылады, сондай-ақ білім беру саласындағы уәкілетті органда тұтас дүниетанымы бар тұлғаны қалыптастыру үшін жалпы білім беретін пәндер циклінің үлгілік оқу бағдарламаларын бекіту жөніндегі құзыреті сақталады.	
32.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабының 1-бөлігі)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді орындайды: ... 5-3) жоқ	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 5-баптың бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы 5-3) тармақшамен толықтырылсын:	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Қоғам мен экономиканың қажеттіліктеріне жауап беретін білім беру сапасын бағалаудың ұлттық жүйесінің жұмыс істеуі білім беру жүйесінің негізгі міндеттерінің бірі болып табылады. Білім алушылардың мемлекеттік жалпыға	**Қабылданды**

				«**5-3) техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары іске асыратын білім беру бағдарламаларының тізілімдерін жүргізу қағидаларын, сондай-ақ білім беру бағдарламаларының тізілімдеріне енгізу және олардан алып тастау негіздерін әзірлейді және бекітеді**;»; *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	міндетті білім беру стандарттарына сәйкес сапалы білім алу құқықтарын қамтамасыз ету мақсатында жоғары оқу орындары мен колледждердің академиялық дербестігін кеңейту үшін білім беру бағдарламаларының тізілімдері енгізілді. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларының тізілімін талдау қоғам мен экономиканың қазіргі заманғы қажеттіліктерін ескере отырып, оның ішінде кәсіптік стандарттар негізінде оларды жаңарту жыл сайын бар болғаны 30%-ды құрайтынын көрсетеді. Көрсетілген талдауды жүргізу барысында оны толтырудың, қалыптастырудың бірыңғай тәртібінің жоқ екені көрінді, бұл жоғары білім беру сапасын және кадрларды тиісті даярлау үшін жоғары оқу орындарының	

					жауапкершілігін арттыру жөніндегі ел Президентінің 2021 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауында қойған міндетін іске асыруға кедергі келтіреді.	
33.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабы 1-бөлігінің 6) тармақшасы)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді орындайды: ... 6) жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру деңгейлерін, сондай-ақ медициналық және фармацевтикалық оқу орындарының үлгілік оқу бағдарламалары мен үлгілік оқу жоспарларын қоспағанда, білім беру деңгейлерінің үлгілік оқу жоспарлары мен үлгілік оқу бағдарламаларын әзірлейді және	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 5-баптың бірінші бөлігінің 6) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын: «6) **мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беру** деңгейлерінің үлгілік оқу жоспарлары мен үлгілік оқу бағдарламаларын әзірлейді және бекітеді;»;	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 1.09.2021 жылғы «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауы аясында білім беру жүйесінің алдына кадрлар даярлау жөніндегі білім беру бағдарламаларын жаңа болмысқа бейімдеу міндеті қойылды. Еңбек нарығы қазірдің өзінде 2-3 жылда бір рет өзгеріп отыратын дағдыларды, сондай-ақ білім беру бағдарламалары мазмұнының тез өзгеріп отыратын технологияларын ұдайы дамытуға	**Қабылданды**

		бекітеді;		<u>*(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*</u>	мәжбүрлейді. Осыған байланысты ТжКБ жүйесі өндірістегі технологиялық өзгерістерге және еңбек нарығының сұраныстарына уақтылы бейімделе алмайды, өйткені колледждер оқу жұмыс жоспарлары мен бағдарламаларын әзірлеу кезінде үлгілік оқу жоспарына және үлгілік оқу бағдарламаларына (ҮОЖ) байланыстырылған. ҮОЖ өзектендіру рәсімінің ұзақтығы орта есеппен 6 айдан 12 айға дейін созылады. Алайда, еңбек нарығы қысқа мерзімде кадрлар даярлауды қамтамасыз етуді, қажетті дағдылар мен құзыреттерді игеруді және еңбек нарығына шығуды талап етеді. Қазақстан Республикасы Еңбек кодексінің 118-бабының 1-1-тармағына сәйкес техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің, қайта	

					даярлау мен біліктілікті арттырудың білім беру бағдарламалары оқыту нәтижелеріне бағдарлануға және сәйкестікті растау мен біліктіліктер берудің кешенді жүйесін іске асыру үшін тиісті кәсіптік стандарттар болған кезде талаптарды ескеруге тиіс. Осыған байланысты мектепке дейінгі тәрбие мен оқытудың, бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім берудің үлгілік оқу жоспарлары мен бағдарламаларын бекіту жөніндегі құзыретті ғана беріп, білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыретінен техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білім берудің үлгілік оқу жоспарлары мен бағдарламаларын бекітуді алып тастау ұсынылады.	
34.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: ««__. «Білім туралы»	**Депутат Д.Н. Назарбаева** Онлайн-оқудың әлемдік тәжірибесін зерделеу	**Қабылданды**

	Заңның 5-бабының 1-бөлігі)	орган мынадай өкілеттіктерді орындайды: 8) заңды тұлғаларға мыналарды: бастауыш білім; негізгі орта білім; жалпы орта білім; біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша техникалық және кәсіптік білім; біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша орта білімнен кейінгі білім; **кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары білім;** **кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім;**		2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: 5-баптың бірінші бөлігі 8) тармақшасының жетінші және сегізінші абзацтары «**бағыттары**» деген сөзден кейін «**және оқу нысаны**» деген сөздермен толықтырылсын; *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	әлемнің жетекші университеттері дәстүрлі оқу нысанымен қатар онлайн-оқу форматында білім беру бағдарламаларын белсенді түрде іске асыратынын көрсетеді. Қазақстанда дәстүрлі және қашықтықтан оқу қолданылады. Бұл ретте жоғары оқу орындарының оқу процесінде қашықтықтан оқыту 50%-дан аспайды. Төтенше жағдай және шектеу іс-шаралары жағдайында қашықтықтан оқуды қолдану ерекше жағдай болып табылады. Қазақстандық жоғары оқу орындары арасында кадрларды даярлау сапасын қамтамасыз ететін онлайн оқуды кеңінен қолдану практикасы жоқ. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің онлайн-ұйымының толыққанды жұмыс істеуі үшін цифрлық инфрақұрылымның, кадр құрамының (тьюторлардың, коучтердің, менторлардың),	

		діни білім беру үшін білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны береді;			оқу процесінің тиімділігін бағалау жүйесінің және т. б. болуы қажет.	
35.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабының 1-бөлігі)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді орындайды: … 14-3) экстернат нысанында оқытуға жол берілмейтін жоғары білімі бар кадрларды даярлау бағыттарының тізбесін бекітеді;	**жоқ;**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: ««__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: 5-баптың бірінші бөлігінің 14-3) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын: «14-3) экстернат нысанында оқытуға **және онлайн-оқытуға** жол берілмейтін жоғары **және жоғары оқу орнынан кейінгі** білімі бар кадрлар даярлау бағыттарының тізбесін бекітеді;»; *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі*	**Депутат Д.Н. Назарбаева** Бұл жаңалықтар қазіргі заманғы онлайн-білім беруді енгізуді, жоғары оқу орындарында цифрлық экожүйе құруды жеделдетеді, сондай-ақ адами капиталдың дамуына ықпал етеді.	**Қабылданды**

				тиісінше өзгертілсін)		
36.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабының 1-бөлігі)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді орындайды: … **19-5)** жоқ**;**	**жоқ;**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: ««__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: **5-баптың бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы жаңа 19-5) тармақшамен толықтырылсын:** **«19-5) мемлекеттік білім беру ұйымдары педагогтерінің оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді таңдау қағидаларын әзірлейді және бекітеді;**»; *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	**Депутат** **Д.Н. Назарбаева** Заңды оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді таңдау нормасымен толықтыруды ұсынамыз. Қолданыстағы қамтамасыз ету жүйесі оқулықтарды таңдау кезінде мектеп педагогтерінің мүдделерін ескермейді. Көп жағдайда оқулықтарды таңдауды іс жүзінде жергілікті атқарушы органдар – білім басқармалары мен бөлімдері жүзеге асырады. Мұндай жағдай ірі баспалар тарапынан айтарлықтай бизнес-мүдделерге байланысты елеулі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін тудырады. Осылайша, мектептегі балама оқулықтардың бөлінуі педагогтер мен әдіскерлер тарапынан оларға деген шынайы сұранысты көрсетпейді. Бұл мән-жай оқу әдебиетін	**Қабылданды**

					әзірлеушілер арасындағы тең бәсекелестікке теріс әсер етеді және практиктердің оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендердің мазмұнын жақсарту бойынша нақты қажеттіліктері мен тілектерін анықтауға кедергі келтіреді. Практик-педагогтердің пікірін ескере отырып, оқулықтарды таңдау процесін регламенттеу осы проблеманы шешуге заңнамалық негіз жасайды.	
37.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабы 1-бөлігінің 23-1) және 23-2) тармақшалары)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді орындайды: ... 23-1) бастауыш білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары үшін әрбір пән бойынша бірыңғай базалық	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __) тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «5-баптың бірінші бөлігінде: «23-1) тармақша мынадай редакцияда жазылсын: «23-1) **орта білім беру ұйымдары үшін жекелеген пәндер**	**Депутат Д.Н. Назарбаева** Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білім беруге арналған балама оқулықтар бойынша оқыту мүмкіндігі мақсатында және «Педагог мәртебесі туралы» ҚР Заңының 7-бабы 1-тармағының 7) тармақшасына сәйкес.	**Қабылданды**

		оқулықты айқындайды және бекітеді; **23-2) негізгі орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары үшін пәндер бойынша бірыңғай базалық оқулықты айқындайды және бекітеді;** **23-3) жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары үшін пәндер бойынша бірыңғай базалық оқулықты айқындайды және бекітеді;**		**бойынша базалық оқулықтар мен оқу-әдістемелік кешендерді** айқындайды және бекітеді;»; **23-2) және 23-3) тармақша алып тасталсын;** *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*		
38.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабы 1-	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан	**Депутат Д.Н. Назарбаева** Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің онлайн - ұйымдарына	**Қабылданды**

	бөлігінің 25) тармақшасы)	орындайды: ... 25) оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмысқа басшылықты жүзеге асырады және оны жүргізуді үйлестіреді, мәдениет саласындағы білім беру ұйымдарын қоспағанда, білім беру ұйымдарында оқу-әдістемелік және ғылыми-әдістемелік жұмысты ұйымдастыру және жүзеге асыру қағидаларын, оқытудың кредиттік технологиясы бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын, сондай-ақ қашықтан оқытуды ұсыну бойынша білім беру ұйымдарына қойылатын талаптар мен қашықтан оқыту бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларын бекітеді;		Республикасының Заңына: «5-баптың бірінші бөлігінің 25) тармақшасы «**қашықтан оқыту бойынша**» деген сөздерден кейін «**және жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламалары бойынша онлайн-оқыту нысанындағы**» деген сөздермен толықтырылсын; *(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	қойылатын талаптарды айқындау жөніндегі уәкілетті органның құзыретін белгілеу мақсатында.	

39.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабы 1-бөлігінің 29-1) тармақшасы)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді орындайды: **29-1) жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық және халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының (ғылыми жарыстардың), орындаушылар конкурстарының, кәсіби шеберлік конкурстарының және спорттық жарыстардың тізбесін қалыптастырады және бекітеді;** **...** **29-3) жоқ;** **29-4) жоқ;** **29-5) жоқ;**	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 5-баптың бірінші бөлігінің 29-1) тармақшасы **«тізбесін»** деген сөзден кейін **«және оларды іріктеу өлшемшарттарын»** деген сөздермен толықтырылсын; **мынадай мазмұндағы 29-3), 29-4) және 29-5) тармақшалармен толықтырылсын:** **«29-3) соңғы үш жылдағы жеңімпаздары мен жүлдегерлері (бірінші, екінші және үшінші дәрежелі дипломдармен марапатталған) жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын іске**	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Жолдауы шеңберінде іске асырылып отыр. Бүгінгі күні білім беру саласындағы уәкілетті органға жалпы білім беретін пәндер бойынша жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық және халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының (ғылыми жарыстардың), орындаушылар конкурстарының, кәсіби шеберлік конкурстарының және спорттық жарыстардың тізбесін қалыптастыру және бекіту құзыреті берілген . Сонымен бірге, мемлекеттік орган осы тізбені қалыптастыру және бекіту кезінде өзі дербес	**Қабылданды**

				асыратын білім беру ұйымдарына білім беру гранты беріле отырып қабылданатын, жалпы білім беретін пәндер бойынша халықаралық олимпиадалардың және орындаушылардың халықаралық конкурстарының, спорттық жарыстардың тізбесін және оларды іріктеу өлшемшарттарын қалыптастырады және бекітеді; **29-4) жеңімпаздары, жүлдегерлері және оларды дайындаған педагогтер бюджет қаражаты есебінен біржолғы сыйақымен көтермеленетін жалпы білім беретін пәндер бойынша халықаралық олимпиадалардың тізбесін қалыптастырады**	айқындаған өлшемшарттарды негізге алды, яғни жариялылық, ашықтық, объективтілік болмады. Көрсетілген мән-жайлар білім беру саласындағы уәкілетті органның аталған олимпиадалар мен конкурстарды іріктеу жөніндегі өлшемшарттарды оларды көрсетілген тізбеге енгізу үшін бекітуін талап ететіндігін растап отыр. 2020-2021 оқу жылында қазақстандық 26 оқушы жеті беделді халықаралық пәндік олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері атанды. 2021 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауында ел Президенті осындай дарынды балаларды, сондай-ақ олардың педагогтерін жан-жақты қолдау міндетін қойды. Халықаралық олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлерін, сондай-ақ	

				және бекітеді; **29-5) жалпы білім беретін пәндер бойынша халықаралық олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлеріне, оларды дайындаған педагогтерге біржолғы сыйақы төлеу қағидаларын бекітеді, сондай-ақ жалпы білім беретін пәндер бойынша халықаралық олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлеріне, оларды дайындаған педагогтерге біржолғы сыйақы мөлшерін бекітеді;»;** (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	олардың педагогтерін көтермелеу оқушылар мен педагогтерді халықаралық деңгейде жоғары нәтижелерге қол жеткізуге ынталандыру тетігі болып табылады, бұл жалпы алғанда елдің білімі мен адами капиталының дамуына оң әсер етеді. Тиісінше, мұндай ынталандыру тетігі тиісті нормативтік құқықтық актілермен реттелуі және жүйеленуі тиіс, сондай-ақ нақты олимпиадаларды айқындау, яғни жеке тізімді бекіту керек.	
40.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27	**Депутат Д.Б. Зәкиева** Республикадағы педагог-психологтар қызметінің бірыңғай қағидаларын	**Қабылданды**

	бабының 1-бөлігі)	өкілеттіктерді орындайды: **46-25) жоқ;**		шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «5-баптың бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы 46-25) тармақшамен толықтырылсын: **«46-25) орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын әзірлейді және бекітеді;»;** (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	әзірлеу мақсатында осы құзыретті жергілікті атқарушы органдардың құзыретінен алып тастап, білім беру саласындағы уәкілетті мемлекеттік органға бекіту қажет.	
41.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-бабының 1-бөлігі)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті Білім беру саласындағы уәкілетті орган мынадай өкілеттіктерді орындайды: **46-26) жоқ;**	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «5-баптың бірінші бөлігі мынадай мазмұндағы 46-26) тармақшамен толықтырылсын:	**Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева** **Е.С. Бейсенбаев** **Қ.Ж. Иса** Балаларды физикалық және психологиялық агрессияның, зорлық-зомбылықтың және жәбірлеудің барлық ықтимал көріністерінен қорғау мақсатында.	**Қабылданды**

				«46-26) **<u>тиісті саланың уәкілетті органымен келісу бойынша</u> баланы жәбірлеудің (буллингтің) профилактикасы қағидаларын әзірлейді және бекітеді**»; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		
42.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (5-баптың екінші бөлігі)	5-бап. Білім беру саласындағы уәкілетті органның құзыреті .... Білім беру саласындағы уәкілетті органның тармақшаларда көзделген өкілеттіктері 4), 4-1), 6), 8-1), 8-3), 11), 11-1), 11-3), 11-4), 13), 14), 14-1), 14-2), 16), 19), 25), **27),** 34), 38), 38-1), 38-2), 43-2), 43-4), 44-3), 44-5), 46-11), 46-17), 46-18), 46-19) және 46-20) Қазақстан	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «5-баптың екінші бөлігінде: «**27),**» деген цифрлардан кейін «**29-3),**» деген цифрлармен толықтырылсын; (*Тармақтардың кейіннен*	**Депутаттар Ж.Н. Нұрманбетова Д.Қ. Мыңбай** Мемлекет Басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауын іске асыру үшін. Бүгінгі күні әскери, арнаулы оқу орындарына оқуға түсуге үміткерлердің саны бөлінген мемлекеттік тапсырыс санынан асып түседі, бұл әлімпиадтардың,	**Қабылданды**

		Республикасы Жоғарғы Сотының жанындағы әскери, арнаулы оқу орындары мен сот төрелігі академиясына (бұдан әрі – сот төрелігі Академиясы) қолданылмайды.		*нөмірленуі тиісінше өзгертілсін*)	конкурстардың, спорттық жарыстардың жеңімпаздары мен жүлдегерлерін аталған оқу орындарына тікелей қабылдауға мүмкіндік бермейді. Аталған жоғары оқу орындары тар бағыттағы білім беру бағдарламасы бойынша оқытады және үміткерлердің түсу талаптарын дербес айқындайды. Осылайша, қабылдау аталған мекемелерге қолданылмайды.	
43.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 6-бабы 2-тармағының 24-6) тармақшасы)	6-бап. Білім беру саласындағы жергілікті өкілді және атқарушы органдардың құзыреті 2. Облыстың жергілікті атқарушы органы: ... **24-6) орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс**	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: 6-бапта: **2-тармақтың 24-6) тармақшасы алып тасталсын;** **3-тармақтың 24-1) тармақшасы алып**	**Депутат Д.Б. Зәкиева** Республикадағы педагог-психологтар қызметінің бірыңғай қағидаларын әзірлеу мақсатында осы құзыретті жергілікті өкілді органдардың құзыретінен алып тастап, білім беру саласындағы уәкілетті мемлекеттік органға бекіту қажет.	**Қабылданды**

		істеу қағидаларын әзірлеуді ұйымдастырады және бекітеді; **3. Республикалық маңызы бар қаланың және астананың жергілікті атқарушы органы:** **…** **24-1) орта білім беру ұйымдарындағы психологиялық қызметтің жұмыс істеу қағидаларын әзірлеуді ұйымдастырады және бекітеді;**		**тасталсын;»;** (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		
44.	1-баптың __-тармағы (жаңа) (осы Заңның 7-бабы)	7-бап. Білім беру жүйесін басқару органдарын ақпараттық қамтамасыз ету ... **3. жоқ** **4. жоқ**	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: **«__ 7-бап мынадай мазмұндағы 3 және 4-тармақтармен**	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Қазақстан Республикасы Президентінің қарарын орындау үшін (2021 жылғы 30 шілдедегі № 21-3446). Ішкі және сыртқы бизнес-процестерді автоматтандыру және ақпараттандыру объектілерінде деректерді	**Қабылданды**

				толықтырылсын: **«3. «Ұлттық білім беру дерекқоры» ақпараттық жүйесі білім беру саласындағы әкімшілік және өзге де деректерді жинауға, өңдеуге және талдауға, сондай-ақ басқа ақпараттандыру объектілерімен ақпараттық өзара іс-қимыл жасауды қамтамасыз етуге арналған.** **4. Білім беру саласындағы ақпараттандыру объектілеріндегі дербес деректерді жинау, өңдеу және қорғау Қазақстан Республикасының дербес деректер және оларды қорғау туралы заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.»;».** (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше	өңдеу педагог қоғамдастыққа жүктемені азайтуға және білім беруді тиімді басқару мүмкіндіктерін қамтамасыз етуге мүмкіндік береді. Мәселен, егер 2012 жылы білім беру субъектілері әкімшілік деректердің 467 нысанын толтырса, 2020 жылы - 132 нысанды толтырды, бұл 335 нысанға аз. Ақпараттық жүйелерді басқа мемлекеттік органдармен интеграциялау оқушылар бойынша сұратылатын құжаттар санын азайтуға мүмкіндік береді, бұл педагогтер мен ата-аналарға жүктемені азайтады. Сабақтастық пен дұрыстықты сақтау, білім беру процесіне барлық қатысушылардың жеке деректерін қорғау, білім беру ұйымдарының ақпараттық қауіпсіздігі, сондай - ақ нормативтік-әдістемелік негіздерді сақтау және деректердің халықаралық ұйымдардың деректерімен	

				өзгертілсін)	салыстырылуы үшін ақпараттық жүйенің мақсатын анықтау қажет. Сондай-ақ, ақпараттандыру объектілеріндегі азаматтардың дербес деректерін қорғау бойынша норма ұсынылады.	
45.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 14-бабының 1-тармағы)	14-бап. Білім беру бағдарламалары ... Жұмыстық оқу бағдарламалары тиісті үлгілік оқу жоспарларының және (немесе) үлгілік оқу бағдарламаларының негізінде әзірленеді. **Жоқ** Жалпы білім беретін пәндер циклінің жұмыс оқу бағдарламаларын қоспағанда, жұмыс оқу жоспарлары мен жұмыс оқу бағдарламаларын жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламалары негізінде жоғары және	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 14-баптың 1-тармағы мынадай мазмұндағы жаңа төртінші бөлікпен толықтырылсын: «**Жұмыс оқу жоспарлары мен жұмыс оқу бағдарламаларын жалпы білім беру пәндері циклінің немесе модулінің білім беру бағдарламалары мен үлгілік оқу бағдарламалары**	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 1.09.2021 жылғы «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауы аясында білім беру жүйесінің алдына кадрлар даярлау жөніндегі білім беру бағдарламаларын жаңа болмысқа бейімдеу міндеті қойылды. Кадрлар даярлауда икемділікті қамтамасыз ету үшін үлгілік оқу жоспарлары мен бағдарламаларын білім беру бағдарламаларына ауыстыра отырып, оқу	**Қабылданды**

		(немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары әзірлейді.		**негізінде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдар әзірлейді.**»; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	орындарына техникалық және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары мен кәсіптік стандарттар негізінде жұмыс берушілермен бірлесіп, олардың мазмұнын дербес айқындауға мүмкіндік беру арқылы техникалық және кәсіптік білім беру жүйесіндегі мазмұндық тәсілдерге өзгерістер енгізіледі.	
46.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 26-бабының 3-тармағы)	26-бап. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді білім беру ұйымдарына қабылдауға қойылатын жалпы талаптар ... 3. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына оқуға	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 26-баптың 3-тармағы мынадай мазмұндағы жаңа екінші бөлікпен толықтырылсын: «**Білім беру саласындағы уәкілетті орган бекіткен тізбе**	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Қазақстан Республикасының Президенті Қ. Тоқаевтың 2021 жылғы 9 тамыздағы № 21-3492 тапсырмасына сәйкес Мемлекет басшысы 2021 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауында әр азаматтың Тәуелсіздік игілігін сезіне алуы. Оның басты көрінісі – елдегі бейбіт өмір, қоғамдағы тұрақтылық пен тыныштық. Сондай-ақ,	**Қабылданды**

		қабылдау конкурстық негізде азаматтардың өтініші бойынша жүзеге асырылады. Конкурстың шарттары білім алу құқықтарын сақтауға кепілдік беруге және неғұрлым қабілетті және тиісті деңгейдегі білім беру бағдарламаларын меңгеруге даярлығы бар азаматтарды қабылдауды қамтамасыз етуге тиіс. жоқ		**бойынша, жалпы білім беретін пәндер бойынша халықаралық олимпиадалардың және орындаушылардың халықаралық конкурстарының, спорттық жарыстардың (бірінші, екінші және үшінші дәрежелі дипломдармен марапатталған) соңғы үш жылдағы жеңімпаздары мен жүлдегерлері өздері таңдаған мамандығы олимпиаданың, конкурстың немесе спорттық жарыстың пәніне сәйкес келген жағдайда, өздерінің өтініштері негізінде жоғары білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдарына білім беру грантын беріле отырып қабылданады.**»;»;	халықтың тұрмыс сапасының жақсаруы және жастардың болашаққа нық сеніммен қарауы маңызды екенін атап өтті. Президент дарынды балаларға жан-жақты қолдау көрсету міндетін қойды. Мемлекет басшысының тапсырмаларын Жалпыұлттық іс-шаралар жоспарына сәйкес іске асыру дарынды балаларға (жалпы білім беретін пәндер бойынша халықаралық пәндік олимпиадалардың, шығармашылық конкурстар мен спорттық жарыстардың жеңімпаздары мен жүлдегерлеріне) конкурсқа қатыспай жоғары оқу орындарына түсу үшін гранттар беру арқылы жүргізіледі. Бүгінгі күні жастардың шетелдік жоғары білім беру ұйымдарына оқуға кетуі орын алып отыр, өйткені қазақстандық білім беру ұйымына түсуге деген сенім жоқ. Талантты жастарды беделді шетелдік	

				(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	білім беру ұйымдары оқуға түскенге дейін алдын ала жиі шақырады, өйткені олардың талаптары бұған тыйым салмайды. 2020-2021 оқу жылында қазақстандық 26 оқушы жеті беделді халықаралық пәндік олимпиадалардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері атанды. Қазақстан Тәуелсіздіктің төртінші онжылдығының табалдырығында тұрғанын ескере отырып, жоғары білім беру ұйымдарына қабылдауды, бірінші кезекте барлық уақытын көзделген оқу бағдарламаларына тоқтамай, жаңа білімді, машықтар мен дағдыларды игеруге арнаған дарынды балалар үшін жаңғырту және олар үшін қазақстандық жоғары білім беру ұйымдарына қабылдаудың басқа да шарттарын көздеу талап етіледі.	
47.	1-баптың _-тармағы	26-бап. Білім алушылар мен	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті**	**Қабылданды**

	(жаңа) (осы Заңның 26-бабы 5-тармағының 3) тармақшасы)	тәрбиеленушілерді білім беру ұйымдарына қабылдауға қойылатын жалпы талаптар ... 5. Білім беру гранттарын алуға, сондай-ақ жоғары білімді кадрлар даярлауға мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша білім алушылардың құрамына қабылдауға конкурс өткізу кезінде баллдары тең болған жағдайда, келесі кезектілікпен: ... 3) тізбесін білім беру саласындағы уәкілетті орган айқындайтын жалпы білім беретін пәндер бойынша халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының (ғылыми жарыстардың)		тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 26-баптың 5-тармағының 3) тармақшасындағы **«тізбесін»** деген сөз **«осы баптың 3-тармағының екінші бөлігінде аталған адамдарды қоспағанда, тізбесін»** деген сөздермен ауыстырылсын; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	Мемлекет басшысы 2021 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына Жолдауы. Бұл норма халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарының (ғылыми жарыстардың) жеңімпаздарын барынша қамту мақсатында, сондай-ақ дарынды жастарды қолдау және олардың кетуін азайту мақсатында қажет. Оқу жылы бір жылдың қыркүйегінде басталып, келесі жылдың мамыр айында аяқталады, яғни әртүрлі күнтізбелік кезеңдерге жататын айлардан тұратын уақыт кезеңі. Тиісінше жазғы каникул уақытында жалпы білім беретін пәндер бойынша халықаралық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстарына (ғылыми жарыстарға) қатысқан мектеп түлектері қорытынды бағаларды сертификаттар балына ауыстыру негізінде білім беру саласындағы уәкілетті	

		(бірінші, екінші және үшінші дәрежелі дипломдармен марапатталған), орындаушылардың халықаралық және республикалық конкурстарының және спорттық жарыстардың (бірінші, екінші және үшінші дәрежелі дипломдармен марапатталған) соңғы үш жылдағы жеңімпаздарының, сондай-ақ өздері таңдаған мамандықтары олимпиаданың, конкурстың немесе спорттық жарыстың пәніне сәйкес келген жағдайда, жалпы білім беретін пәндер бойынша ағымдағы оқу жылында президенттік, республикалық олимпиадалар мен ғылыми жобалар конкурстары (бірінші, екінші және үшінші			орган берген ұлттық бірыңғай тестілеудің нәтижелері туралы сертификат алу құқығынан айырылады. Заңға тәуелді деңгейде бұл норманы іске асыру Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 23 қаңтардағы № 58 қаулысымен бекітілген Жоғары білімге ақы төлеу үшін білім грантын беру қағидаларына өзгерістер енгізу арқылы болады.	

		дәрежелі дипломдармен марапатталған) жеңімпаздарының;				
48.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 27-бабы)	27-бап. Білім алу нысандары Жеке адамның қажеттіліктері мен мүмкіндіктері ескеріле отырып, білім беру бағдарламаларының мазмұнына, білім берудің әрбір деңгейін алуға қол жеткізу жағдайларының жасалуына қарай оқыту күндізгі, кешкі, **сырттай оқыту және экстернат** нысанында жүзеге асырылады.	**Жоқ;**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: 27-баптағы «**сырттай оқыту және экстернат**» деген сөздер «**сырттай оқыту, онлайн-оқыту және экстернат**» деген сөздермен ауыстырылсын; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	**Депутат Д.Н. Назарбаева** Білім беру ұйымының дербес түрі ретінде жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің онлайн - ұйымының енгізілуіне байланысты.	**Қабылданды**
49.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 5-	35-бап. Жоғары білім беру ... 2. Жоғары білімнің білім беру бағдарламалары	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27	**Депутат Д.Н. Назарбаева** Білім беру ұйымының дербес түрі ретінде жоғары және (немесе) жоғары оқу	**Қабылданды**

	бабының 1-бөлігі)	жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында іске асырылады. Жоғары білімнің білім беру бағдарламалары бойынша оқыту күндізгі оқу және (немесе) экстернат нысандарында жүзеге асырылады. Ұлттық зерттеу университеті, ұлттық жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымы, зерттеу университеті, университет, академия, институт және оларға теңестірілгендер (консерватория, жоғары мектеп, жоғары училище) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының негізгі түрлері болып табылады.		шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «35-баптың 2-тармағының екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын: «Жоғары білімнің білім беру бағдарламалары бойынша оқыту күндізгі **оқыту және (немесе) онлай-оқыту** және (немесе) экстернат нысандарында жүзеге асырылады.»; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	орнынан кейінгі білім берудің онлайн - ұйымының енгізілуіне байланысты.	

		Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарында тиісті лицензия және материалдық-техникалық база болған кезде техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі, жоғары, жоғары оқу орнынан кейінгі және қосымша білімнің білім беру бағдарламалары, сондай-ақ мәдениет саласындағы білім беру ұйымдарында бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білімнің жалпы білім беретін оқу бағдарламалары іске асырылуы мүмкін.				
50.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 36-бабы 1-	36-бап. Жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру 1. Жоғары оқу орнынан кейінгі білімді жоғары білімі бар азаматтар алады.	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының	**Депутат Д.Н. Назарбаева** Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің онлайн - оқудың енгізілуіне байланысты.	**Қабылданды** .

	тармағы)	Жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламалары бойынша оқыту **күндізгі оқу нысанында** жүзеге асырылады.		Заңына: «36-баптың 1-тармағының екінші бөлігіндегі «**күндізгі оқу нысанында**» деген сөздер «**күндізгі оқыту және (немесе) онлайн-оқыту нысандарында**» деген сөздермен ауыстырылсын; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		
51.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 37-бабының 4-тармағы)	37-бап. Қосымша білім беру ... 4. Білім беру ұйымдары басшы **кадрларының,** педагогтерінің және ғылыми қызметкерлерінің біліктілігін арттыру бес жылда кемінде бір рет жүзеге асырылады.	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 37-баптың 4-тармағы мынадай редакцияда жазылсын: «4. Білім беру ұйымдары басшы **кадрларының,** педагогтерінің біліктілігін арттыру **үш**	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі Жолдауын орындау шеңберінде іске асырылып отыр. Бүгінгі күні «Білім туралы» заңға сәйкес білім беру ұйымдарында кадрлар даярлаудың жалпы деңгейін дамыту, үздіксіз оқыту жағдайларын жасау үшін педагогтер өздерінің кәсіби деңгейін жүйелі түрде арттыруға және 5	**Қабылданды**

				жылда бір реттен сиретпей және ғылыми қызметкерлерінің біліктілігін арттыру бес жылда бір реттен сиретпей жүзеге асырылады.»; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	жылда кемінде бір рет біліктілікті арттыру курстарынан өтуге міндетті. Алайда, білім беру саласының қарқынды дамуы және онда болып жатқан өзгерістер қазіргі заманғы мұғалімнен уақытпен бірге жүруді, әртүрлі технологиялармен, әдістемелермен жұмыс істеуді, жаңа дағдылар игеруді және өз біліктілігін дамытуды талап етеді. Осыған байланысты педагогтердің бұрын бекітілгендей емес, 5 жылда бірнеше рет курстан өту қажеттілігі пісіп-жетілді. Бұдан басқа, бүгінгі таңда курстармен қамту педагогтердің жалпы санының 20%-ын құрайды. Жыл сайын педагогтер саны артып келеді. Мысалы, соңғы 5 жылда педагогтер саны 27,9 мың адамға өсті. демографиялық өсімге, «Педагог мәртебесі туралы» Заңды қабылдау шеңберінде педагог кәсібінің беделінің артуына	

					байланысты 2016 жылдан бастап білім беру ұйымдарына жас мамандардың келуі 36%-ға артты. Педагогтердің біліктілік деңгейін арттыру бойынша жұмысты күшейту, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру көмегімен жас педагогтерді кәсібінде ұстап қалу қажеттілігіне байланысты белгіленген проблемалар ЭЫДҰ мұғалімдерінің TALIS-2018 халықаралық зерттеуінің деректерімен расталады. Осы зерттеу шеңберінде жүргізілген сауалнама нәтижелері бойынша Қазақстан педагогтары біліктілікті арттыру курстарын жалақыдан кейін білім беруді қаржыландырудың екінші басым саласы деп санайды.	
52.	1-баптың _-тармағы (жаңа)	40-бап. Білім беру ұйымдары ... 2. Білім беру	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы»	**Депутаттар Ж.Н. Нұрманбетова Д.Қ. Мыңбай** Мемлекет басшысы	**Қабылданды**

	(40-баптың 2 тармағының 1) тармақшасы)	ұйымдарында білім беру қызметімен айналысу құқығы: 1) лицензиялауды талап ететін білім беру қызметінің кіші түрлері үшін – егер Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше көзделмесе, лицензия алған сәттен бастап және Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен лицензиядан айыру немесе оны жарамсыз деп тану туралы соттың шешімі заңды күшіне енген сәттен бастап;		2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 40-баптың 2-тармағының 1) тармақшасы мынадай редакцияда жазылсын: «1) лицензиялауды талап ететін білім беру қызметінің кіші түрлері үшін – **егер Қазақстан Республикасының заңдарында өзгеше көзделмесе, лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны алған кезден бастап туындайды және Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген тәртіппен лицензиядан және (немесе) лицензияға қосымшадан айыру немесе оларды жарамсыз деп тану туралы сот шешімі не білім беру**	Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауында жоғары білім беру сапасын арттыруды қамтамасыз ету міндеті қойылды. Көрсетілген міндет жоғары оқу орындарын лицензиядан айыру жөніндегі уәкілетті органның құзыретін кеңейту жолымен іске асырылуға жатады. ӘҚБК-нің 464-бабына сәйкес ҚР заңнамасында белгіленген лицензиялау нормаларын, біліктілік талаптарын бұзылуына байланысты ӘҚБК-нің 730-бабына сәйкес білім беру саласындағы уәкілетті орган лицензиядан айыру туралы шешім қабылдай алады. Осылайша, білім беру саласындағы әкімшілік құқық бұзушылықтардың жекелеген құрамдары үшін, атап айтқанда:	

				саласындағы уәкілетті органның лицензиядан және (немесе) лицензияға қосымшадан айыру туралы шешімі заңды күшіне енген кезден бастап тоқтатылады;»; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	- ӘҚБК-нің 409-бабының 7-бөлігі бойынша лицензиядан айыру туралы шешімді сот қабылдайды; - ӘҚБК-нің 464-бабының 2-бөлігі бойынша лицензиядан айыру туралы шешімді білім беру саласындағы уәкілетті орган қабылдайды. «Құқықтық актілер туралы» ҚРЗ талаптарына сәйкес иерархияда төмен тұрған НҚА жоғары тұрған НҚА-ға сәйкес келуі тиіс. Осыған байланысты, «Білім туралы» ҚРЗ нормаларын ӘҚБК нормаларына сәйкес келтіру ұсынылады.	
53.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 42-бабының 2-тармағы)	42-бап. Білім беру ұйымдарын құру, қайта ұйымдастыру және тарату **...** 2. Білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензиядан айырылған немесе білім беру ұйымы таратылған жағдайда	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 42-бапта: 2-тармақ мынадай мазмұндағы екінші	**Депутаттар Ж.Н. Нұрманбетова Д.Қ. Мыңбай** Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауында жоғары білім	**Қабылданды**

		оның құрылтайшысы (құрылтайшылары) білім алушыларды оқуын жалғастыру үшін басқа білім беру ұйымдарына ауыстыруға шаралар қабылдайды. Жоқ; 3. Жоқ		бөлікпен толықтырылсын: «Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына осы тармақтың бірінші бөлігінің талабы қолданылмайды.»; мынадай мазмұндағы 3-тармақпен толықтырылсын: «**3.** Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымы білім беру қызметімен айналысуға **лицензиясынан және (немесе) лицензияға қосымшасынан айырылған (кері қайтарып алынған), қолданысы тоқтатылған немесе ол таратылған жағдайларда,** оның құрылтайшысы (құрылтайшылары) **лицензиядан және (немесе) лицензияға қосымшадан айыру (кері қайтарып алу),**	беру сапасын арттыруды қамтамасыз ету міндеті қойылды. Көрсетілген міндет ЖЖБҰ лицензиясынан айыру жөніндегі уәкілетті органның құзыретін кеңейту және жоғары оқы орны жабылған жағдайда білім алушыларды ауыстыру жөніндегі міндеттемелерді орындамағаны үшін құрылтайшылардың әкімшілік жауапкершілігін белгілеу жолымен іске асырылуы тиіс. (ЖҰЖ 48-т.). Мәселен, Президенттің тапсырмасын орындау мақсатында, егер уәкілетті орган лицензиядан айыру (қайтарып алу), оны тоқтата тұру не тоқтату туралы шешім қабылдайтын болса, заңды тұлғаның құрылтайшысына білім алушыларды оқуын жалғастыру үшін басқа білім беру ұйымдарына ауыстыру жөнінде міндет жүктеу талап етіледі.	

				қолданысын тоқтату туралы шешім қабылданған кезден бастап екі ай ішінде: **1) білім алушыларды оқуын жалғастыру үшін басқа жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына ауыстыруды және олардың жеке істерін беруді;** **2) білім алуын аяқтамаған немесе қорытынды аттестаттаудан өтпеген адамдардың жеке істерін, сондай-ақ алдыңғы жылдары білім беру ұйымында оқуын аяқтаған адамдардың жеке істерін және білім туралы құжаттарының көшірмелерін тиісті мемлекеттік архивке беруді қамтамасыз етеді.»;** Қолданысқа енгізілген	Бүгінгі күнгі жағдай бойынша 15 жоғары оқу орны жабылды, 500 лицензия қайтарып алынды. Алайда, олардың студенттері әлі күнге дейін құжаттарын ала алмай жүр. Жоғары оқу орындарының басшылығы байланысқа шықпайды, ғимараттардың есіктері жабық. Білім және ғылым министрлігінде студенттердің құқықтарын қорғау тетігі жоқ. Бұдан басқа, ҚР Азаматтық кодексінде және «Коммерциялық емес ұйымдар туралы» ҚР Заңында тарату рәсімдері нақты регламенттелген. Осыған байланысты, «Білім туралы» ҚР Заңында жоғары оқу орны таратылған кездегі білім беру ұйымы мен оның құрылтайшыларының жауапкершілігін нақты белгілеу қажет. Тарату комиссиясының студенттерді ауыстыру	

				күнінен бастап күнтізбелік алпыс күн өткен соң күшіне енеді. (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	және профессор-оқытушылар құрамын жұмысқа орналастыру жөнінде қабылданған шаралар туралы есеп беру жөніндегі талабын белгілеу де орынды.	
54.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 43-бабының 3-тармағы)	43-бап. Білім беру ұйымдарының құзыреті ... 3. Білім беру ұйымдарының құзыретіне мынадай функциялар: ... 2-5) жоқ	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 43-баптың 3-тармағы мынадай мазмұндағы 2-5) тармақшамен толықтырылсын: «**2-5) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын әзірлеу және бекіту.**»;	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 1.09.2021 жылғы «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауы аясында білім беру жүйесінің алдына кадрлар даярлау жөніндегі білім беру бағдарламаларын жаңа болмысқа бейімдеу міндеті қойылды. Кадрлар даярлауда икемділікті қамтамасыз ету үшін үлгілік оқу жоспарлары мен бағдарламаларын білім беру бағдарламаларына ауыстыра отырып, оқу орындарына техникалық	**Қабылданды**

				(Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	және кәсіптік білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттары мен кәсіптік стандарттар негізінде жұмыс берушілермен бірлесіп, олардың мазмұнын дербес айқындауға мүмкіндік беру арқылы техникалық және кәсіптік білім беру жүйесіндегі мазмұндық тәсілдерге өзгерістер енгізіледі.	
55.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (осы Заңның 57-бабы 2-тармағы)	**57-бап. Білім беру саласындағы қызметті лицензиялау** **...** 2. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын заңды тұлғалардың білім беру саласындағы қызметін лицензиялау – біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: 57-баптың 2-тармағында: үшінші бөлік «**бағыттары**» деген сөзден кейін «**және оқыту нысандары**» деген сөздермен толықтырылсын; төртінші бөлік «**бағыттары**» деген	**Депутат Д.Н. Назарбаева** Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің онлайн - оқудың енгізілуіне байланысты.	**Қабылданды**

		топтары бойынша жүргізіледі. Бұл ретте білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензияға қосымшада техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің мамандықтары мен біліктіліктерінің сыныптауышына сәйкес біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша шифр, атауы, оқыту мерзімі көрсетіледі. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын заңды тұлғалардың білім беру саласындағы қызметін лицензиялау кадрлар даярлаудың бағыттары бойынша жүргізіледі.		сөзден кейін «**және оқыту нысандары**» деген сөздермен толықтырылсын; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		

		Бұл ретте білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензияға қосымшада кадрларды даярлау **бағыттары** бойынша сыныптауышқа сәйкес кадрларды даярлау бағытының коды және атауы көрсетіледі.				
56.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (57-баптың 1, 2 және 3-тармақтары)	57-бап. Білім беру саласындағы қызметті лицензиялау ... 1. Заңды тұлғалардың (бұдан әрі – лицензиат) білім беру **қызметі** Қазақстан Республикасының рұқсаттар және хабарламалар туралы заңнамасына сәйкес лицензиялануға жатады. 2. Техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын заңды	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «57-бапта: 1-тармақ «**қызметі**» деген сөзден кейін «**осы Заңға және**» деген сөздермен толықтырылсын; 2-тармақта: екінші бөліктегі «**біліктіліктер бойынша, әскери,**	**Депутаттар Ж.Н. Нұрманбетова Д.Қ. Мыңбай** Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауында жоғары білім беру сапасын арттыруды қамтамасыз ету міндеті қойылды. Көрсетілген міндет жоғары оқу орындары үшін лицензиялардың қолданылу мерзімін енгізу, лицензияларды автоматты түрде қайта ресімдеудің күшін жою (біліктілік	**Қабылданды**

		тұлғалардың білім беру саласындағы қызметін лицензиялау – біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша жүргізіледі. Бұл ретте білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензияға қосымшада техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің мамандықтары мен біліктіліктерінің сыныптауышына сәйкес **біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша шифр, атауы, оқыту мерзімі** көрсетіледі. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру		**арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша шифр, атауы, оқыту мерзімі**» деген сөздер «**әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша шифр, атауы**» деген сөздермен ауыстырылсын;	талаптарына сәйкестігін тексеру) арқылы іске асырылуға жатады. Бұл шара жаһандық сын-қатерлер мен еңбек нарығының талаптары жағдайында жоғары білім беру жүйесінің бәсекеге қабілеттілігін арттыру үшін аса қажет. Лицензияның қолданылу мерзімін енгізу жоғары оқу орындарын ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасын арттыруға ынталандыра отырып, жоғары оқу орындарының қоғам, мемлекет, студенттер, ата-аналар алдындағы жауапкершілігін арттырады. Білім беру саласындағы қызметті лицензиялау «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» және «Білім туралы» ҚР заңдарымен регламенттеледі. Лицензиялау тәртібі «Білім туралы» ҚР Заңында айқындалған, сонымен қатар оның тәртібі «Рұқсаттар және	

		бағдарламаларын іске асыратын заңды тұлғалардың білім беру саласындағы қызметін лицензиялау кадрлар даярлаудың бағыттары бойынша жүргізіледі. Бұл ретте білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензияға қосымшада кадрларды даярлау бағыттары бойынша сыныптауышқа сәйкес кадрларды даярлау **бағытының коды** және атауы көрсетіледі. 3. Лицензиар білім беру қызметімен айналысуға **лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны беру, білім беру ұйымының қайта ұйымдастырылуына байланысты білім беру қызметімен айналысуға лицензияны және**		төртінші бөлік «**коды**» деген сөздерден кейін «, **қолданылу мерзімі (осы баптың 3-1-тармағы қолданысқа енгізілген кезге дейін берілген лицензия қосымшасын қоспағанда)**» деген сөздермен толықтырылсын; 3-тармақ мынадай редакцияда жазылсын: «3. **Осы баптың 3-1-тармағының төртінші, бесінші және алтыншы бөліктерінде көзделген жағдайларда лицензиар білім беру қызметімен айналысуға лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны беру, тоқтату, сондай-ақ**	хабарламалар туралы» Қазақстан Республикасының Заңында да көрсетілген. Осы заңдардағы нормалардың біркелкі болуы үшін «Білім туралы» ҚР Заңында лицензияны және (немесе) лицензияны және (немесе) оған қосымшаны қолдану мерзімі өткен, лицензиардың түрі өзгерген кезде қайта ұйымдастырылған жағдайларда қайта ресімдеу процесін көздеу ұсынылады. Сондай-ақ лицензияны қайта ресімдеуден бас тарту негіздерін, сондай-ақ лицензияның қолданылуын тоқтату негіздерін енгізу керек. Бұл норма жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары ұсынатын білім беру қызметтерінің сапасын арттыру мақсатында қажет. 90-шы жылдардағы экономикалық жағдай жоғары оқу орындарына кадрларды даярлаудың	

		(немесе) лицензияға қосымшаны қайта ресімдеу мәселелерін алқалы және жария қарау үшін консультациялық-кеңесші орган құрады. **3-1. жоқ**		**білім беру қызметімен айналысуға лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны қайта ресімдеу мәселелерін алқалы және жария қарау үшін консультативтік-кеңесші орган құрады**.»; мынадай мазмұндағы 3-1-тармақпен толықтырылсын: **«3-1. Білім беру қызметімен айналысуға лицензиялар және (немесе) лицензияға қосымшалар бастауыш, негізгі орта, жалпы орта, техникалық және кәсіптік, орта білімнен кейінгі білімнің білім беру бағдарламаларын іске асыратын білім беру ұйымдары үшін, сондай-ақ**	барлық деңгейлері мен бағыттары бойынша кедергісіз лицензия алуға мүмкіндік берді, олардың мерзімсіздігі білім сапасына әсер етті. Лицензияға қосымшалары бола отырып, кадрларды даярлаудың жекелеген бағыттары бойынша білім беру қызметін жүзеге асырмайтын білім беру ұйымдары бар. Мұндай жағдайларда лицензияға қосымшалар жылдар бойы қолданылмайды не жеке бағыттар бойынша 1-2 студентті оқыту жүзеге асырылады. Бүгінгі күні жоғары оқу	

				Сот төрелігі академиясы, әскери, арнаулы оқу орындары үшін олардың қолданылу мерзімі шектелмей беріледі. **Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары үшін білім беру қызметімен айналысуға лицензиялар және (немесе) лицензияға қосымшалар бес жылға қолданылу мерзімімен беріледі.** **Лицензияның және (немесе) лицензияға қосымшаның қолданылу мерзімі берілген күнінен бастап есептеледі.** **Лицензиат лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны қайта ресімдеу үшін олардың қолданылу мерзімі өткенге дейінгі төрт айдан ерте емес, бірақ отыз**	орындарын лицензиялауға арналған біліктілік талаптары 70% - ға жаңартылды, ал лицензиялар ондаған жыл бұрын алынды.	

				жұмыс күнінен кешіктірмей мыналармен қоса өтініш береді: **1) «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 33-бабының 3-тармағында көзделген құжаттар;** **2) білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарына сәйкестігі туралы мәліметтер мен құжаттар.** **Лицензиар өтініш берушінің құжаттары тіркелген күннен бастап жиырма жұмыс күні ішінде:** **1) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының лицензиясын және (немесе) лицензияға қосымшасын қайта ресімдеу туралы өтінішті қарайды;** **2) білім беру**		

				қызметіне қойылатын біліктілік талаптарына сәйкестігіне рұқсаттық бақылауды жүзеге асырады; **3) жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының лицензиясын және (немесе) лицензияға қосымшасын қайта ресімдейді не оны қайта ресімдеуден бас тартады.** **Лицензиар білім беру қызметімен айналысуға лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны мынадай негіздер бойынша қайта ресімдеуден бас тартады:** **1) осы тармақтың төртінші бөлігі талабының сақталмауы не құжаттардың тиісінше ресімделмеуі;**		

				2) өтініш берушінің білім беру қызметіне қойылатын біліктілік талаптарына сай келмеуі.»;		
57.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (57-баптың 5-тармағы)	57-бап. Білім беру саласындағы қызметті лицензиялау ... 5. Лицензиардың білім беру қызметімен білім беру қызметімен айналысуға лицензияның қолданысын Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық бұзушылық туралы заңнамасында көзделген тәртіппен алты айға дейінгі мерзімге тоқтата тұруға құқығы бар. **Білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензияның қолданылуы тоқтатыла тұрған кезеңде лицензиат оқу процесін**	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27 шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: «57-бапта: 5-тармақ мынадай редакцияда жазылсын: «5. Лицензиардың білім беру қызметімен айналысуға лицензияның және (немесе) лицензияға қосымшаның қолданысын Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексінде көзделген тәртіппен алты айға дейінгі мерзімге тоқтата тұруға құқығы бар. Білім беру	**Депутаттар Ж.Н. Нұрманбетова Д.Қ. Мыңбай** Білім алушылардың үздіксіз білім алу құқығын қамтамасыз ету мақсатында және сапасыз білім беретін білім беру ұйымдарының іс-әрекетін жасанды «тежеу» бойынша тәуекелді болғызбау үшін. Білім беру ұйымдарының лицензияны ерікті түрде тоқтата тұруы «тексеруден жалтарудың» жаңа әдісі ретінде қолданылуы мүмкін. Мемлекеттік бақылау саласындағы заңнама өте либералды, тексеру іс-шаралары профилактикалық сипатқа ие. Лицензияның қолданылуын тоқтата тұру кезеңінде лицензияның қолданылуын тоқтата тұруға алып келген	**Қабылданды**

		жалғастырады, білім туралы құжатты бере отырып, оқытудың оқу жылын аяқтайды және білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензияның қолданылуы тоқтатыла тұруға алып келген бұзушылықтарды жояды. Білім беру қызметімен айналысуға лицензияның қолданысы тоқтатыла тұрған кезде лицензиат: 1) мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыруға арналған конкурсқа қатысуға; 2) білім беру қызметімен айналысуға лицензиямен және (немесе) лицензияға		қызметімен айналысуға лицензияның (және) немесе лицензияға қосымшаның қолданысы тоқтатыла тұрған кезеңде лицензиат: **1) оқу процесін жалғастырады;** **2) білім туралы құжатты бере отырып, оқытудың оқу жылын аяқтайды;** **3) білім беру қызметімен айналысуға лицензияның және (немесе) лицензияға қосымшаның қолданысын тоқтата тұруға алып келген бұзушылықтарды жояды.** Білім беру қызметімен айналысуға лицензияның (және) немесе лицензияға қосымшаның қолданысы тоқтатыла тұрған кезде лицензиат: 1) мемлекеттік білім беру тапсырысын орналастыруға	бұзушылықтармен оқу процесі жалғаса береді. Тоқтата тұру кезеңінде білім беру қызметін тоқтатқан жөн, өйткені білім алушылардың сапалы білім алу құқығы бұзылады. Лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны қайта ресімдеу кезінде білім беру саласындағы уәкілетті орган «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» ҚР Заңына сәйкес өтініш берушінің біліктілік талаптарына сәйкестігін тексеруге құқылы. «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» ҚР Заңының 35-бабы 1-тармағының 8) тармақшасына сәйкес Қазақстан Республикасының заңдарында өзге де жағдайлар көзделуі мүмкін.	

		қосымшамен әрекеттер жасауға (тоқтату, қайта ресімдеу, тоқтатыла тұрған білім беру қызметімен айналысуға лицензияға жаңа қосымшалар алу); **3) оқуға қабылдауды жүзеге асыруға құқылы емес.** **Жоқ**		арналған конкурсқа қатысуға; 2) білім беру қызметімен айналысуға лицензиясымен және (немесе) лицензияға қосымшасымен әрекеттер жасауға (білім беру қызметімен айналысуға лицензиясын тоқтату, қайта ресімдеу, тоқтатыла тұрғанына жаңа қосымшалар алу); **3)** оқуға, **оның ішінде басқа білім беру ұйымдарынан ауыстыру және қалпына келтіру арқылы қабылдауды жүзеге асыруға құқылы емес.»;** (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		
58.	1-баптың __-тармағы (жаңа) (осы	**67-1-бап. Өтпелі ережелер** 1. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Білім туралы» 2007 жылғы 27	**Депутаттар Ж.Н. Нұрманбетова Д.Қ. Мыңбай** Кадрларды даярлаудың алғаш рет алынатын	**Қабылданды**

	Заңның 67-1-бабы)	білімнің білім беру бағдарламалары бойынша берілген, білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензияның және (немесе) лицензияға қосымшалардың қолданылу мерзімі қызметтің кіші түрі атауының өзгеруіне байланысты 2019 жылғы 1 қаңтарға дейін оқуға түскен адамдардың оқу кезеңіне қолданылады. 2. Жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің білім беру бағдарламалары бойынша берілген, білім беру қызметімен айналысуға арналған лицензия және (немесе) лицензияға қосымшалар қызметтің кіші түрі атауының өзгеруіне байланысты қайта ресімделген жағдайда, жоғары және (немесе)		шілдедегі Қазақстан Республикасының Заңына: **67-1-бап мынадай мазмұндағы 3-тармақпен толықтырылсын:** **«3. Лицензияның және (немесе) лицензияға қосымшаның осы Заңның 57-бабы 3-1-тармағының екінші бөлігінде белгіленген қолданылу мерзімі осы норма қолданысқа енгізілген кезге дейін жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына берілген лицензияға және (немесе) лицензияға қосымшаға қолданылмайды.»;** (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	бағыттары үшін лицензияның (қосымшаның) қолданылу мерзімін енгізу ұсынылады. Осыған байланысты лицензиялардың мерзімділігін бұрын берілгендерге қолданбау туралы норманы белгілеу талап етіледі.	

		жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдары 2019 жылғы 1 қаңтарға дейін өздеріне оқуға қабылданған адамдарға мамандықтар бойынша білім туралы құжатты беруге құқылы. **3. Жоқ**				
6. «Арнаулы әлеуметтік қызметтер туралы» 2008 жылғы 29 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңы						
59.	1-баптың 6-тармағының 1) тармақшасы (осы Заңның 4-бабының 1-тармағы)	4-бап. Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласындағы мемлекеттік саясаттың негізгі принциптері мен міндеттері 1. Арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету саласындағы мемлекеттік саясат: ... **8)Жоқ**	1) 4-баптың 1-тармағы мынадай мазмұндағы 8) тармақшамен толықтырылсын: **«8) өмірлік қиын жағдайлар профилактикасы қағидаттарына негізделеді.».**	1-баптың 6-тармағының 1) тармақшасы **алып тасталсын.** (Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	**Депутаттар Д.Б. Зәкиева, Л.П. Павловец** Заңның өзі өмірлік қиын жағдайда жүрген адамдар (отбасылар) үшін арнаулы әлеуметтік қызметтер саласында туындаған қоғамдық қатынастарды реттейді. Осы Заңның 4-бабы өмірлік қиын жағдайлардың профилактикасы мен оларға жол бермеуді көздейтін шаралардың кең кешенін	**Қабылданды**

					қамтиды. Осыған байланысты, 4-бапқа ұсынылатын 8) тармақшаны артық деп санаймын.	
60.	1-баптың 6-тармағының 2) тармақшасы (осы Заңның 16-бабы 3-тармағының 1-бөлігі)	16-бап. Әлеуметтік қызметкерлердің құқықтары мен міндеттері ... 3. Әлеуметтік қызметкер: ... **Жоқ**	Жоқ	1-баптың 6-тармағы мынадай мазмұндағы жаңа 2) тармақшамен толықтырылсын: «__) 16-баптың 3-тармағы бірінші бөлігінің 6) тармақшасындағы «айқындауға міндетті.» деген сөздер «айқындауға;» деген сөзбен ауыстырылып, мынадай мазмұндағы «7) және 8) тармақшалармен толықтырылсын: **«7) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету бойынша жеке жоспар жасауға;** **8) денсаулық сақтау және білім беру саласындағы уәкілетті органдармен келісу бойынша халықты әлеуметтік қорғау саласындағы**	**Депутаттар** **Ж. Нұрманбетова** **Д.Б. Зәкиева** **Е.С. Бейсенбаев** Редакциясын нақтылау және арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсетілетін адамға (отбасына) арнаулы әлеуметтік қызметтер көрсету жөніндегі әлеуметтік қызметкерлердің құқықтары мен міндеттерін нақтылау.	**Қабылданды**

				уәкілетті орган бекітетін кәсіптік мінез-құлық әдебі нормаларын сақтауға міндетті.»; (Тармақшалардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		
____ (жаңа). «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңы						
61.	1-баптың _тармағы (жаңа) (осы Заңның 33-бабының 8-тармағы)	33-бап. Лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны қайта ресімдеу ..... 8. Егер осы Заңның 34-бабында өзгеше мерзім белгіленбесе, лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны қайта ресімдеуді лицензиар осы баптың 3-тармағында көзделген құжаттар берілген кезден бастап үш жұмыс күні ішінде жүзеге асырады.	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңына: **«33-баптың 8-тармағындағы «Егер» деген сөз «Осы баптың 1-тармағы бірінші бөлігінің 7) тармақшасында көрсетілген жағдайда білім беру қызметімен айналысуға лицензиялар және**	**Депутаттар Ж.Н. Нұрманбетова Д.Қ. Мыңбай** Білім және ғылым саласын «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» ҚР Заңынан алып тастау қауіптің жоғары деңгейіне байланысты. Осыған байланысты, білім және ғылым саласындағы қызметпен айналысу құқығына лицензия және (немесе) лицензияға қосымша берудің ерекше шарттарын жазу қажет. Жоғары оқу орындарының лицензияларын қайта	**Қабылданды**

				(немесе) лицензияларға қосымшалар «Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 57-бабының 3-1-тармағында көзделген мерзімде қайта ресімделетін жағдайды қоспағанда, егер» деген сөздермен ауыстырылсын; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	ресімдеу рұқсаттық бақылауының қорытындылары бойынша біліктілік талаптарына қатаң сәйкестікте жүргізілетіндіктен, қайта ресімдеуге өтінімдерді қарау мерзімдерін ұлғайту қажет деп санаймыз.	
62.	1-баптың _тармағы (жаңа) (осы Заңның 36-бабы)	36-бап. Жекелеген қызмет түрлерін лицензиялаудың ерекше шарттары **....** **7. Жоқ**	Жоқ	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Рұқсаттар және хабарламалар туралы» 2014 жылғы 16 мамырдағы Қазақстан Республикасының Заңына: «36-бап мынадай мазмұндағы 7-тармақпен толықтырылсын: **«7. Білім беру саласындағы қызметпен айналысу**	**Депутаттар Ж.Н. Нұрманбетова Д.Қ. Мыңбай** Жоғары оқу орындары үшін лицензияның қолданылу мерзімі енгізілуде. Лицензияны және (немесе) оған қосымшаны берудің және қайта ресімдеудің ерекше шарттары «Білім туралы» ҚР Заңында көзделген..	**Қабылданды**

				құқығына лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны берудің және қайта ресімдеудің ерекше шарттары «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңында айқындалады. **Лицензияға қосымшада лицензияны берудің ерекше шарттары ретінде қолданылу мерзімі көрсетіледі.»;**		
63.	1-баптың _тармағы (жаңа) (Заңға 1-қосымша)	Бірінші санаттағы рұқсаттардың (лицензиялардың) ТІЗБЕСІ Білім беру саласындағы қызметті лицензиялау 3. | Білім беру қызметім | 1. Бастауыш білім беру. 2. Негізгі орта білім беру. 3. Жалпы | Иеліктен шығары	Жоқ	Заң жобасының 1-бабы мынадай мазмұндағы _-тармақпен толықтырылсын: «__. 1-қосымшада: 3-жолдың 3-бағанында: 6 және 7-тармақтар «**бағыттары**» деген сөзден кейін «**және оқыту нысандары» деген** сөздермен толықтырылсын; (Тармақтардың нөмірленуі	**Депутат Д.Н. Назарбаева** 01.09.2021 ж. №21-06/2643зп ҚР Үкіметінің қорытындысымен ұсынылатын «Білім туралы» ҚР Заңының 5-бабы бірінші бөлігі 8) тармақшасының және 57-бабы 2-тармағының редакциясына сәйкес келтіру.	**Қабылданды**

			енайналы суғалицензия	орта білім беру. 4. Біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша техникалық және кәсіптік білім беру. 5. Біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша орта білімнен кейінгі білім	лмайтын; 1-сыныып		тиісінше өзгертілсін)		

		<table><tr><td></td><td></td><td>беру. 6. Кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары білім беру. 7. Кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру. 8. Діни білім беру.</td><td></td></tr></table>				
64.	1-баптың _тармағы (жаңа) (Заңға 1-қосымша)	Бірінші санаттағы рұқсаттардың (лицензиялардың) ТІЗБЕСІ <table><tr><td colspan="4">Білім беру саласындағы қызметті лицензиялау</td></tr><tr><td>.</td><td>Білім беру</td><td>1. Бастау</td><td>Иеліктен</td></tr></table>	Жоқ	Заң жобасының 1-бабы мынадай мазмұндағы _-тармақпен толықтырылсын: «__. 1-қосымшаның 3-жолы мынадай редакцияда жазылсын:	**Депутаттар Ж.Н. Нұрманбетова Д.Қ. Мыңбай** Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі «Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел	**Қабылданды**

				қызметімен айналысуға Лицензия	ыш білім беру. 2. Негізгі орта білім беру. 3. Жалпы орта білім беру. 4. Біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша техникалық және кәсіптік білім	шығарылмайтын; сыныбы 1			.	Білім беру қызметімен айналысуға лицензия	1. Бастауыш білім беру.	Иеліктен шығарылмайтын; 1-сынып	өркендеуінің берік негізі» атты Қазақстан халқына Жолдауында жоғары білім беру сапасын арттыруды қамтамасыз ету міндеті қойылды. Көрсетілген міндет жоғары оқу орындары үшін лицензиялардың қолданылу мерзімін енгізу, лицензияларды автоматты түрде қайта ресімдеудің күшін жою (біліктілік талаптарына сәйкестігін тексеру) арқылы іске асырылуға жатады. Лицензияның қолданылу мерзімін енгізу жоғары оқу орындарын ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасын арттыруға ынталандыра отырып, жоғары оқу орындарының қоғам, мемлекет, студенттер, ата-аналар алдындағы жауапкершілігін арттырады.	
											2. Негізгі орта білім беру.	Иеліктен шығарылмайтын; 1-сынып		
											3. Жалпы орта білім беру.	Иеліктен шығарылмайтын; 1-сынып		
											4. Біліктіліктері бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандық топтары бойынша техникалық және кәсіптік білім беру.	Иеліктен шығарылмайтын; 1-сынып		

		беру. 5. Біліктіліктер бойынша, әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандықтардың топтары бойынша орта білімнен кейінгі білім беру. 6. Кадрларды даярлау бағыттары бойынша жоғары білім			5. Әскери, арнаулы оқу орындары үшін мамандық топтары бойынша орта білімнен кейінгі білім беру.	Иеліктен шығарылмайтын; 1-сынып	
					6. Кадрларды даярлау бағыттары және оқыу нысандары бойынша жоғары білім беру.	Иеліктен шығарылмайтын; **5 жыл («Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 57-бабының 3-1-тармағы қолданысқа енгізілгенге дейін әскери,**	

		беру. 7. Кадрларды даярлау бағыттары бойыншы жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру. 8. Діни білім беру.				**арнаулы оқу орындарына, жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына берілген лицензияларды және (немесе) лицензияға қосымшаларды қоспағанда)** 1-сынып 7. Кадрларды даярлау бағыттары және оқыту нысандары бойын — Иеліктен шығарылмайтын; **5 жыл («Білім туралы» Қазақстан Республикасы Заңыны**		

				ша жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру.	**ң 57-бабының 3-1-тармағы қолданысқа енгізілгенге дейін Сот төрелігі академиясына, әскери, арнаулы оқу орындарына, жоғары және (немесе) жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарына берілген лицензияларды және (немесе) лицензияға қосымшаларды қоспаға**		

				нда) 1-сынып 8. Діни білім беру. | Иеліктен шығарылмайтын; 1-сынып (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		
____ (жаңа). «Ақпараттандыру туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңы						
65.	1-баптың _тармағы (жаңа) (осы Заңның 1-бабы)	1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады: .... **73) жоқ** **74) жоқ**	**Жоқ**	мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Ақпараттандыру туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңына: 1-бап мынадай мазмұндағы 73) және 74) тармақшалармен толықтырылсын: **«73) онлайн-**	**Депутаттар** **Д.Б. Зәкиева,** **А.Ә. Сарым,** **Ю.В. Кучинская** **Ә.М. Әбсеметова** **Н.А. Нұрымова** Кибербуллингтің ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құралдарын пайдалана отырып жасалатын құқыққа қарсы	**Қабылданды**

				платформа – қаржылық көрсетілетін қызметтерді ұсынуға және электрондық коммерцияға арналған интернет-ресурсты және (немесе) лездік хабарлар алмасу сервисін қоспағанда, ақпаратты орналастыру, белгілерді және (немесе) сигналдарды және (немесе) дауыстық ақпаратты және (немесе) жазбаша мәтінді және (немесе) кескінді және (немесе) дыбыстарды және (немесе) хабарларды қабылдау және (немесе) нақты айқындалған немесе айқындалмаған тұлғалар тобына беру арқылы пайдаланушының өзі жасаған дербес парақшасы арқылы ақпарат таратуына арналған интернет-	әрекеттер екенін ескере отырып, заң жобасына Интернет желісіндегі құқыққа қайшы контентке қарсы іс-қимыл жөніндегі мемлекеттік шараларды заңнамалық реттеуді жетілдіруге бағытталған осы норманы іске асырудың тиісті тетігін енгізу қажет, атап айтқанда, «әлеуметтік желілер» және «мессенджерлер» («онлайн-платформа») үшін ұғымдар енгізу, сондай-ақ олардың Қазақстан Республикасының аумағында жұмыс істеуінің нақты қағидаларын белгілеу қажет.	

				ресурс және (немесе) лездік хабарлар алмасу сервисі; **74) лездік хабарлар алмасу сервисі – қаржылық көрсетілетін қызметтерді ұсынуға және электрондық коммерцияға арналған бағдарламалық қамтылымды қоспағанда, лездік хабарлар алмасуға не оларды нақты айқындалған тұлғаға (тұлғаларға) телекоммуникация желілерін пайдалана отырып нақты уақыт режимінде беруге арналған және (немесе) сол үшін пайдаланушылар қолданатын бағдарламалық қамтылым;»;** (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		

66.	1-баптың _тармағы (жаңа)	**Жоқ**	**Жоқ**	мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Ақпараттандыру туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңына: мынадай мазмұндағы 18-2-баппен толықтырылсын: **«18-2-бап. Қазақстан Республикасының аумағында шетелдік онлайн-платформаның және лездік хабарлар алмасу сервисінің қызметі** **1. Бір ай ішіндегі орташа тәуліктік қолжетімділігі Қазақстан Республикасының аумағындағы бір жүз мыңнан астам пайдаланушыны құрайтын шетелдік онлайн-платформаның және (немесе) лездік хабарлар алмасу**	**Депутаттар Д.Б. Зәкиева, А.Ә. Сарым, Ю.В. Кучинская Ә.М. Әбсеметова Н.А. Нұрымова** Кибербуллингтің ақпараттық-коммуникациялық технологиялар құралдарын пайдалана отырып жасалатын құқыққа қарсы әрекеттер екенін ескере отырып, заң жобасына Интернет желісіндегі құқыққа қайшы контентке қарсы іс-қимыл жөніндегі мемлекеттік шараларды заңнамалық реттеуді жетілдіруге бағытталған осы норманы іске асырудың тиісті тетігін енгізу қажет, атап айтқанда, «Ақпараттандыру туралы» ҚР Заңын Қазақстан Республикасының аумағында шетелдік онлайн-платформалар мен лездік хабарлар алмасу сервистерінің қызметін белгілейтін 18-2-баппен толықтыру қажет.	**Қабылданды**

				сервисінің меншік иелері және (немесе) өзге де заңды өкілдері Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыру үшін бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органмен өзара іс-қимыл жасау жөніндегі өзінің заңды өкілін тағайындайды. **Осы баптың бірінші бөлігі хабарлар алмасу бойынша корпоративішілік сервистердің, электрондық пошта қызметтерінің функцияларын жүзеге асыратын лездік хабарлар алмасу сервистеріне қолданылмайды.** **2. Бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті орган айқындайтын тәртіпке сәйкес**		

				бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті орган шетелдік онлайн-платформалардың және (немесе) лездік хабарлар алмасу сервистерінің бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органмен өзара іс-қимыл жасау жөніндегі заңды өкілдерінің тізілімін жүргізеді. **3. Қазақстан Республикасының аумағында Интернетте қызметін жүзеге асыратын онлайн-платформа немесе лездік хабарлар алмасу сервисі Интернетте осы ресурсты пайдаланушылардың санын айқындау үшін бағдарлама орнатуға міндетті.** **4. Бұқаралық ақпарат құралдары**		

				саласындағы уәкілетті орган: **1) онлайн-платформаны немесе лездік хабарлар алмасу сервисін пайдаланушылардың саны туралы мәліметтерді тексеру мақсатында онлайн-платформадан немесе лездік хабарлар алмасу сервисінен бір тәуліктегі пайдаланушылардың саны туралы ақпаратты сұратуға;** **2) онлайн-платформа немесе лездік хабарлар алмасу сервисі Интернетте ақпараттық ресурсты пайдаланушылардың санын айқындауға арналған бағдарламаны орнатпаған жағдайда оларды пайдаланушылардың санын өз ресурстарымен айқындауға құқылы.**		

				5. Шетелдік онлайн-платформаның бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органмен өзара іс-қимыл жасау жөніндегі заңды өкілі бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органнан «Байланыс туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 41-1-бабының 1, 1-1 және 1-2-тармақтарында көрсетілген ұсынуды немесе шешімді орындау жөнінде шаралар қолдану туралы нұсқаманы алғаннан кейін оны Қазақстан Республикасы заңдарының талаптарын бұзатын ақпаратты жою не оның Қазақстан Республикасының аумағында таратылуына шектеу		

				қою жөнінде шаралар қолдану арқылы жиырма төрт сағат ішінде орындауға міндетті. **6. Шетелдік онлайн-платформаның және (немесе) лездік хабарлар алмасу сервисінің бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органмен өзара іс-қимыл жасау жөніндегі заңды өкілі:** **1) соттардың шешімдерін орындауды, «Байланыс туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 41-1-бабында белгіленген мемлекеттік органдардың нұсқамаларын, ұсынуларын, хабарламаларын немесе шешімдерін қабылдауды және қарауды;** **2) таратылуына Қазақстан**	Онлайн-платформаларға қатысты ұсыныстар, нұсқамалар, хабарламалар беруге құқығы бар мемлекеттік органдардың нақты тізімін белгілейтін «Байланыс туралы» ҚР Заңының 41-1-бабымен хат алмасуға байланысты.	

				Республикасының заңдарында немесе заңды күшіне енген сот актілерінде тыйым салынған немесе өзгеше түрде шектеу қойылған, сондай-ақ бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті органның нұсқамасымен қолжетімділігі уақытша тоқтатыла тұрған ақпаратқа қол жеткізуді шектеу және (немесе) ақпаратты жою жөнінде Қазақстан Республикасының аумағында шаралар қолдануды қамтамасыз етеді.»; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)		
67.	1-баптың _тармағы (жаңа) (осы	35-бап. Электрондық ақпараттық ресурстарға қолжетімділік ... 7. Соттың заңды	**Жоқ;**	мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Ақпараттандыру туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан	**Депутаттар Д.Б. Зәкиева Л.П. Павловец** «Бұқаралық ақпарат құралдары туралы» Заңның	**Қабылданды**

	Заңның 35-бабының 7-тармағы)	күшіне енген шешімімен немесе Қазақстан Республикасының заңдарымен тыйым салынған, сондай-ақ қолжетімділігі Қазақстан Республикасы Бас Прокурорының немесе оның **орынбасарларының** уәкілетті органға заңның бұзушылықтарын жою туралы енгізген нұсқамасымен уақытша тоқтатыла тұрған ақпарат телекоммуникациялар желілері арқылы таратылған жағдайда, уәкілетті органдар, интернет-ресурстардың меншік иелері немесе иеленушілері тыйым салынған ақпаратқа қолжетімділікті шектеу жөнінде дереу шаралар қолдануға міндетті.		Республикасының Заңына: 35-баптың 7-тармағы «**орынбасарларының**» деген сөзден кейін «**бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы**» деген сөздермен толықтырылсын; (Тармақтардың нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	1-бабының 6) тармақшасына сәйкес жүзеге асырылады.	
68.	1-баптың	66-бап. Өтпелі	**Жоқ**	мынадай мазмұндағы	**Депутаттар**	**Қабылданды**

	_тармағы (жаңа) (*осы Заңның 66-бабы)*	ережелер 1. Осы Заң қолданысқа енгізілгенге дейін өнеркәсіптік пайдалануға енгізілген мемлекеттік органдардың интернет-ресурстары мен ақпараттық жүйелері бар және ақпараттық қауіпсіздік талаптарына сәйкестігіне сынақтар хаттамасы, ақпараттық қауіпсіздік талаптарына сәйкестік аттестаты жоқ мемлекеттік органдар осы Заң қолданысқа енгізілген күннен бастап үш жыл ішінде олардың ақпараттық қауіпсіздік талаптарына сәйкестігіне сынақтар және аттестаттау жүргізеді. ... 3. жоқ		жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Ақпараттандыру туралы» 2015 жылғы 24 қарашадағы Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 66-бап мынадай мазмұндағы 3-тармақпен толықтырылсын: «**3. Бір ай ішіндегі орташа тәуліктік қолжетімділігі Қазақстан Республикасының аумағындағы бір жүз мыңнан астам пайдаланушыны құрайтын шетелдік онлайн-платформаның және (немесе) лездік хабарлар алмасу сервисінің меншік иелері және (немесе) өзге де заңды өкілдері осы Заңның 18-2-бабы қолданысқа енгізілгеннен кейін алты ай ішінде бұқаралық ақпарат**	**Д.Б. Зәкиева,** **А.Ә. Сарым** **Ю.В. Кучинская** **Ә.М. Әбсеметова** **Н.А. Нұрымова** Шетелдік онлайн-платформалар мен лездік хабарлармен алмасу сервистерін қолдау мақсатында Заңның 18-2-бабы қолданысқа енгізілгеннен кейін 6 ай ішінде заңды тұлғаны міндетті мемлекеттік тіркеуді немесе шетелдік заңды тұлғаның филиалын (өкілдігін) есептік тіркеуді кейінге қалдыру мерзімін көздеуді ұсынамыз, осыған байланысты «Ақпараттандыру туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 66-бабын 3-тармақпен толықтыруды ұсынамыз.	

				құралдары саласындағы уәкілетті органмен өзара іс-қимыл жасау жөніндегі өзінің заңды өкілін тағайындауға міндетті. **Осы тармақтың бірінші бөлігінде белгіленген талап сақталмай, шетелдік онлайн-платформа немесе лездік хабарлар алмасу сервисі қызметінің жүзеге асырылуы жалғастырылған жағдайда, бұқаралық ақпарат құралдары саласындағы уәкілетті орган Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес Қазақстан Республикасының аумағында олардың қызметіне шектеу қоюға құқылы.»;** (*Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)*	.	

____ (жаңа). «Педагог мәртебесі туралы» 2019 жылғы 27 желтоқсандағы» Қазақстан Республикасының Заңы						
69.	1-баптың _-тармағы (жаңа) (*осы Заңның 15-бабының 1-тармағы*)	7-бап. Педагогтің кәсіптік қызметін жүзеге асыру кезіндегі құқықтары 1. Кәсіптік қызметін жүзеге асыру кезінде педагогтің: ... 12) **бес жылда** бір реттен сиретпей біліктілігін арттыруға;	**Жоқ**	1-бап мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Педагог мәртебесі туралы» 2019 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына: «__) 7-баптың 1-тармағының 12) тармақшасындағы «**бес жылда**» деген сөздер «**үш жылда**» деген сөздермен ауыстырылсын; (Тармақтардың кейіннен нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі Жолдауын орындау шеңберінде іске асырылып отыр. Бүгінгі күні "Білім туралы" заңға сәйкес білім беру ұйымдарында кадрлар даярлаудың жалпы деңгейін дамыту, үздіксіз оқыту жағдайларын жасау үшін педагогтер өздерінің кәсіби деңгейін жүйелі түрде арттыруға және 5 жылда кемінде бір рет біліктілікті арттыру курстарынан өтуге міндетті. Алайда, білім беру саласының қарқынды дамуы және онда болып жатқан өзгерістер қазіргі заманғы мұғалімнен уақытпен бірге жүруді, әртүрлі технологиялармен, әдістемелермен жұмыс істеуді, жаңа дағдылар	**Қабылданды**

					игеруді және өз біліктілігін дамытуды талап етеді. Осыған байланысты педагогтердің бұрын бекітілгендей емес, 5 жылда бірнеше рет курстан өту қажеттілігі пісіп-жетілді. Бұдан басқа, бүгінгі таңда курстармен қамту педагогтердің жалпы санының 20%-ын құрайды. Жыл сайын педагогтер саны артып келеді. Мысалы, соңғы 5 жылда педагогтер саны 27,9 мың адамға өсті. демографиялық өсімге, «Педагог мәртебесі туралы» заңды қабылдау шеңберінде педагог кәсібінің беделінің артуына байланысты 2016 жылдан бастап білім беру ұйымдарына жас мамандардың келуі 36% - ға артты. Педагогтердің біліктілік деңгейін арттыру бойынша жұмысты күшейту, біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру көмегімен жас педагогтерді кәсібінде ұстап қалу	

						қажеттілігіне байланысты белгіленген проблемалар ЭЫДҰ мұғалімдерінің TALIS-2018 халықаралық зерттеуінің деректерімен расталады. Осы зерттеу шеңберінде жүргізілген сауалнама нәтижелері бойынша Қазақстан педагогтары біліктілікті арттыру курстарын жалақыдан кейін білім беруді қаржыландырудың екінші басым саласы деп санайды.	
70.	1-баптың _тармағы (жаңа) (осы Заңның 9-бабының 3-тармағы)	9-бап. Педагогтің көтермеленуге құқығы ... 3. Білім беру саласындағы уәкілетті орган айқындайтын тізбе бойынша білім алушылар мен тәрбиеленушілер арасындағы халықаралық олимпиадалардың, конкурстардың және спорттық жарыстардың жеңімпазын,	**Жоқ**	мынадай мазмұндағы жаңа __-тармақпен толықтырылсын: «__. «Педагог мәртебесі туралы» 2019 жылғы 27 желтоқсандағы Қазақстан Республикасының Заңына: «9-баптың 3-тармағы мынадай мазмұндағы екінші бөлікпен толықтырылсын: «**Білім беру саласындағы уәкілетті орган айқындайтын тізбе**	**Әлеуметтік-мәдени даму комитеті** Қазақстан Республикасының Президенті Қ.Тоқаевтың 2021 жылғы 9 тамыздағы № 21-3492 тапсырмасына сәйкес іске асырылып отыр. «Педагог мәртебесі туралы» ҚР Заңына сәйкес бюджет қаражатын үнемдеу есебінен педагогтерді материалдық және материалдық емес көтермелеу көзделген. Алайда, бүгінде барлық білім беру ұйымдары бюджет қаражаты	**Қабылданды**

		жүлдегерін дайындаған педагогке тиісті мемлекеттік білім беру ұйымының қызметі бойынша үнемдеу есебінен үш лауазымдық айлықақы мөлшерінде біржолғы сыйақы төленеді. **Жоқ.**		**бойынша жалпы білім беретін пәндер бойынша халықаралық олимпиадалардың жеңімпазын, жүлдегерін дайындаған педагог «Білім туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес бюджет қаражаты есебінен біржолғы сыйақымен көтермеленеді**.»;»; (Тармақтардың нөмірленуі тиісінше өзгертілсін)	үнемделуінің болмауынан халықаралық олимпиадалар мен конкурстардың жеңімпаздары мен жүлдегерлерін дайындаған педагогтерді көтермелеу мүмкіндігіне ие емес. Осыған байланысты бұл мәселені заңнамалық деңгейде реттеу қажет. Жоғарыда көрсетілген Заңның 9-бабының 3-тармағына төмендегідей өзгерістер енгізу ұсынылады: «үш лауазымдық айлықақы мөлшерінде біржолғы сыйақы» деген сөздер «білім беру саласындағы уәкілетті орган айқындайтын мөлшердегі біржолғы сыйақы» деген сөздермен ауыстырылсын . Бұл норма халықаралық конкурстар мен спорттық жарыстардың жеңімпаздарын, жүлдегерлерін даярлаған педагогтерді тұрақты негізде қолдауға және оларды өз оқушыларымен бірге әлемдік деңгейде жоғары нәтижелерге қол	

					жеткізуге ынталандыруға мүмкіндік береді.	
71.	2-баптың __-тармағы (жаңа)		«2-бап. **Осы Заң** алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.»	2-бап «**Осы Заң**» деген сөздерден кейін «**: 1) алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күн өткен соң қолданысқа енгізілетін 1-баптың 6-тармағы 2) тармақшасының төртінші, тоғызыншы, он бірінші, он екінші, он төртінші, он бесінші, он алтыншы және он жетінші абзацтарын, 8-тармағының 5), 13) тармақшаларын, 14) тармақшасының бесінші, алтыншы, жетінші, сегізінші, он бірінші, он екінші, он үшінші, он төртінші он бесінші, он алтыншы, он жетінші, он сегізінші, он тоғызыншы, жиырмасыншы, жиырма бірінші, жиырма екінші, жиырма үшінші,**	**Депутат Д.Б. Зәкиева** «Құқықтық актілер туралы» ҚР Заңының 42-бабы 4-1-тармағының екінші бөлігіне сәйкес мемлекеттік органдар мен ұйымдарды қоспағанда, реттеу субъектілерінің жаңа міндеттерін белгілейтін заңдарды немесе олардың жекелеген нормаларын қолданысқа енгізу мерзімдері міндеттерді орындауға дайындалу үшін қажетті мерзімдерді негізге ала отырып айқындалады және алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік алпыс күннен кем болмайды.	**Қабылданды**

				жиырма төртінші абзацтарын, 10-тармағының 3) тармақшасын, 11-тармағының 2) тармақшасын; **2) Қазақстан Республикасының Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексіне тиісті өзгерістер мен толықтырулар қолданысқа енгізілген күннен кейін қолданысқа енгізілетін 1-баптың 8-тармағының 12) тармақшасын қоспағанда,»** деген сөздермен толықтырылсын;		

Заң жобасының мәтіні заң техникасының қағидалары мен әдеби тіл нормаларына сәйкес келтірілсін.

Комитет төрайымы **Ж. Нұрманбетова**

Дұрыс: Құжаттамамен қамтамасыз ету бөлімінің сектор меңгерушісі [illegible] Н. Шайбекова.

ҚҰЖАТТАМАМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ БӨЛІМІ